

RANGIMI I INSTITUCIONEVE

SIPAS PERFORMANSAVE
PËR PARANDALIM TË
KORRUPSIONIT NË
PROKURIMET PUBLIKE

RANGIMI I
INSTITUCIONEVE
SIPAS PERFORMANSAVE
PËR PARANDALIM
TË KORRUPSIONIT NË
PROKURIMET PUBLIKE

Shkup, Mars 2024

RANGIMI I INSTITUCIONEVE SIPAS PERFORMANSAVE PËR PARANDALIM TË KORRUPSIONIT NË PROKURIMET PUBLIKE

(превод на публикацијата РАНГИРАЊЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ СПОРЕД АНТИКОРУПЦИСКИТЕ ПЕРФОРМАНСИ ВО ЈАВНИТЕ НАБАВКИ)

Botuesi:

Qendra për Komunikime Qytetare

Përktheu nga gjuha maqedonase në gjuhën shqipe:

Agon Ismaili

Dizajn grafik:

Brigada Dizajn

Printoi:

Brigada Dizajn

Tirazhi:

50

Tirazhi falas/jokomercial

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

343.352:35.073.53]:354(497.7)(047.31)

343.352:35.073.53]:352(497.7)(047.31)

RANGIMI i institucioneve : sipas performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike / përktheu nga gjuha maqedonase në gjuhën shqipe Agon Ismaili. - Shkup : Qendra për Komunikime Qytetare,

2024 (Shkup : Brigada Dizajn). - 52 стр. : илустр. ; 20 см

Превод на оригиналот: Рангирање на институциите според антикорупциските перформанси во јавните набавки

ISBN 978-608-4974-34-5

а) Антикорупција -- Јавни набавки -- Министерство -- Рангирање -- Македонија -- Истражувања б) Антикорупција -- Јавни набавки -- Локална самоуправа -- Рангирање -- Македонија -- Истражувања

COBISS.MK-ID 63763973

Ky publikim është përgatitur nga Qendra për Komunikime Qytetare me përkrahjen e popullit amerikan nëpërmjet Agjencisë së SHBA-ve për Zhvillim Ndërkombëtar (USAID). Përmbajtja dhe mendimet e shprehura në këtë publikim janë mendime të autorëve dhe nuk i reflektojnë qëndrimet e USAID-it ose të Qeverisë së Shteteve të Bashkuara të Amerikës.

PËRMBAJTJA

HYRJE DHE SHËNIME METODOLOGJIKE.....	4
ANALIZË E PERFORMANSAVE TË MINISTRIVE PËR PARANDALIM TË KORRUPSIONIT NË PROKURIMET PUBLIKE.....	6
ANALIZË E PERFORMANSAVE TË KOMUNAVE PËR PARANDALIM TË KORRUPSIONIT NË PROKURIMET PUBLIKE.....	22
LISTA E TREGUESVE PËR VLERËSIMIN E PERFORMANSAVE TË INSTITUCIONEVE PËR PARANDALIM TË KORRUPSIONIT NË PROKURIMET PUBLIKE.....	47

HYRJE DHE SHËNIME METODOLOGJIKE

Vlera e prokurimeve publike në Republikën e Maqedonisë së Veriut përbën 24% të buxhetit të shtetit, ndërsa 8% të prodhimit bruto të brendshëm. Prokurimet publike, vlera vjetore e të cilave e tejkalon shumën prej 1 miliard euro, janë veçanërisht të ndjeshme ndaj korrupsionit. Për të zvogëluar mundësitë për korrupsion në këtë sferë, është e nevojshme të bëhen përpjekje shtesë si në nivel sistemik ashtu edhe në nivel institucional.

Në nivel sistemik, është e nevojshme të përforcohen përpjekjet për parandalim të korrupsionit tek të gjitha institucionet dhe autoritetet kompetente me qëllim të zbulimit dhe sanksionimit të korrupsionit, duke filluar nga Byroja për Prokurime Publike dhe Komisioni Shtetëror për Ankesa lidhur me Prokurimet Publike, nëpërmjet Komisionit për Mbrojtjen e Konkurrencës dhe Entit Shtetëror për Revizion e deri te Komisioni Shtetëror për Parandalim të Korrupsionit dhe jurisprudencës.

Megjithatë, në nivel institucional është e nevojshme të vlerësohet në mënyrë të matshme dhe të qëndrueshme aftësia e vetë institucioneve për të parandaluar korrupsionin gjatë zbatimit të prokurimeve publike. Institucionet kanë përgjegjësinë kryesore për zbatimin ligjor në tenderët dhe për shpenzimin efektiv dhe efikas të parave publike nëpërmjet procedurave të prokurimeve publike.

Për t'u bërë kjo e mundur, është zhvilluar ky instrument për të matur performansat e institucioneve për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike, i cili bazohet në 32 tregues që mundësojnë një vlerësim objektiv të kapaciteteve institucionale dhe operacionale të institucioneve në të gjitha fazat e prokurimeve publike, domethënë në fazën para tenderit, në fazën gjatë tenderit dhe pas tenderit.

Faza para tenderit përfshin tregues që janë në lidhje me kapacitetin e të punësuarve të institucionit për të zbatuar prokurimet publike, me zbatimin e politikave dhe procedurave adekuate të brendshme, si dhe me treguesit në lidhje me matjen e performansave për parandalim të korrupsionit në planifikimin e prokurimeve publike.

Faza e tenderit përfshin tregues që janë në lidhje me mënyrën në të cilën zbatohen procedurat e prokurimeve publike, duke filluar nga dokumentet që përdoren në tender, përmes konkurrencës që mundësohet, koncentracionin e ofertuesve, kontratat e lidhura me një ofertues, kontratat e lidhura në procedura jotransparente, ankesat e parashtruara nga pjesëmarrësit, etj.

Faza pas tenderit përfshin tregues të cilët janë në lidhje me sistemin e vendosur për monitorimin e realizimit të kontratave të lidhura për prokurime publike, zbatimin konsekuent të këtyre kontratave dhe transparencën e mundësuar. Një prezantim i detajuar i 32 treguesve për matjen e performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike është paraqitur në fund të kësaj analize.

Përzgjedhja e treguesve përfundimtarë sipas të cilëve bëhet vlerësimi dhe rangimi i institucioneve sipas performansave për parandalim të korrupsionit gjatë zbatimit të prokurimeve publike, është bërë sipas:

- vlerësimi të rëndësisë, aktualitetit dhe saktësisë së treguesve të deritanishëm që i përdor QKQ;
- njohurive për nevojat dhe matjet e reja të korrupsionit në prokurimet publike, si dhe
- hulumtimit të matjeve të tilla të ngjashme në vende të tjera të botës.

Për secilin tregues janë përcaktuar: emri i treguesit, përgjigjet e pritshme potenciale, burimi i informacionit për vlerën e treguesit, përcaktimi i koeficientëve dhe pesha e vlerësimi me pikë dhe pikët e mundshme.

Për secilin nga 32 treguesit mund të fitohen më së shumti 2 pikë, që donë të thotë se numri total i pikëve që mund të fitojë një institucion është 64, përkatësisht kjo është 100%.

Pas vlerësimit me pikë, institucionet rangohen sipas përqindjeve të fituara, në tri kategori – sipas parimit të semaforit, gjegjësisht e kuqe, e verdhë dhe jeshile, për kuptim më të lehtë dhe më të thjeshtë nga publiku dhe për qytetarët.

Rangimi i institucioneve sipas performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike bëhet në këtë mënyrë:

0% deri 50%	NIVELI I ULËT
50% deri 80%	NIVELI MESATAR
80% deri 100%	NIVELI I LARTË

Për sa i përket rangimit, nivel i ulët nuk nënkupton domosdoshmërisht korrupsion në prokurimet publike **të atij institucioni, por** donë të thotë se nuk ndërmerren masa të mjaftueshme për mbrojtje nga korrupsioni, gjë që sugjeron në mungesë efikasiteti dhe në potencial për korrupsion.

Treguesit janë përlogaritur për 100 institucione të pushtetit qendror dhe lokal, përkatësisht Qeveria, ministritë, sekretariatet qeveritare, si dhe për të gjitha njësitë e vetëqeverisjes lokale. Përlogaritja e treguesve është bërë në bazë të përpunimit dhe analizës së të dhënave përkatëse për të gjitha 5138 procedurat e prokurimeve publike të zbatuara nga institucionet e përfshira në vitin 2022 në vlerë prej 17,4 miliardë denarë (283 milionë euro), kurse një pjesë e të dhënave është marrë nga vetë institucionet nëpërmjet kërkesave për qasje të lirë tek informacionet me karakter publik.

Analiza e bërë korrespondon edhe me kërkesat e Bashkimit Evropian nga vendi ynë, duke qenë se në Raportin e fundit të Komisionit Evropian për vendin është vlerësuar që “autoritetet nacionale duhet të inkorporojnë masa më efektive për parandalim të korrupsionit në ciklin e prokurimeve.”

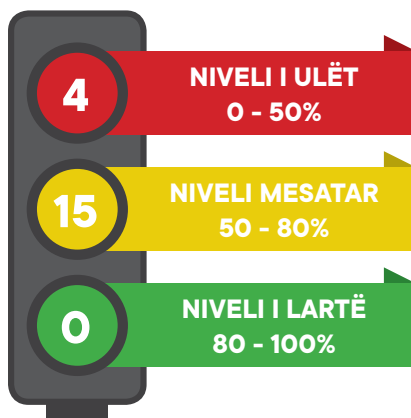

ANALIZA E PERFORMANSAVE PËR PARANDALIM TË KORRUPSIONIT NË PROKURIMET PUBLIKE TË MINISTRIVE

Asnjë ministri nuk i zbaton prokurimet publike me nivel të lartë të mbrojtjes nga korrupsioni. Qeveria, sekretariatet¹ dhe ministritë e saj mezi arrijnë nivelin mesatar të performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike dhe mesatarisht plotësojnë vetëm 57% nga 100% të mundshme. Ministria për Arsim dhe Shkencë, Ministria për Punë të Brendshme, Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor dhe Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive kanë ekspozimin më të madh ndaj korrupsionit.

Rangimi që është bërë në bazë të 32 treguesve të performansave për parandalim korrupsionit në prokurimet publike mundëson që institucionet të kategorizohen në një nga tre nivelet – niveli i lartë, mesatar ose niveli i ulët i mbrojtjes. Nga analiza e thellë ka rezultuar që katër ministri janë në zonën e kuqe, përkatësisht me nivel të ulët të performansave për parandalim të korrupsionit me pikë prej më pak se 50% për mënyrën se si i zbatojnë prokurimet publike. Ndërsa pjesa tjetër e institucioneve qeveritare janë në zonën e verdhë me nivel mesatar të performansave prej 50% - 80%.

Rangimi i Qeverisë dhe ministrive sipas performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike

Niveli më i ulët të realizimit të performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike është konstatuar te Ministria për Arsim dhe Shkencë dhe Ministria për Punë të Brendshme me vetëm 39% nga 100% të mundshme. Pastaj vijon Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor me 44% dhe Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive me 48%.

Niveli i ulët, nuk nënkupton medoemos që ka korrupsion në prokurimet publike në institucionin konkret, por se nuk ndërmerren të gjitha masat e mundshme, të cilat duhet të parandalojnë korrupsionin dhe së këtejmi, mundësia që në këto institucione të ndodh korrupsion është më e madhe.

Performansat më të larta për parandalim të korrupsionit janë konstatuar në Ministrinë për Mbrojtje dhe Ministrinë për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi me Ujëra, me një nivel prej 72%. Mirëpo edhe këto institucione janë me nivel mesatar të performansave për parandalim të korrupsionit.

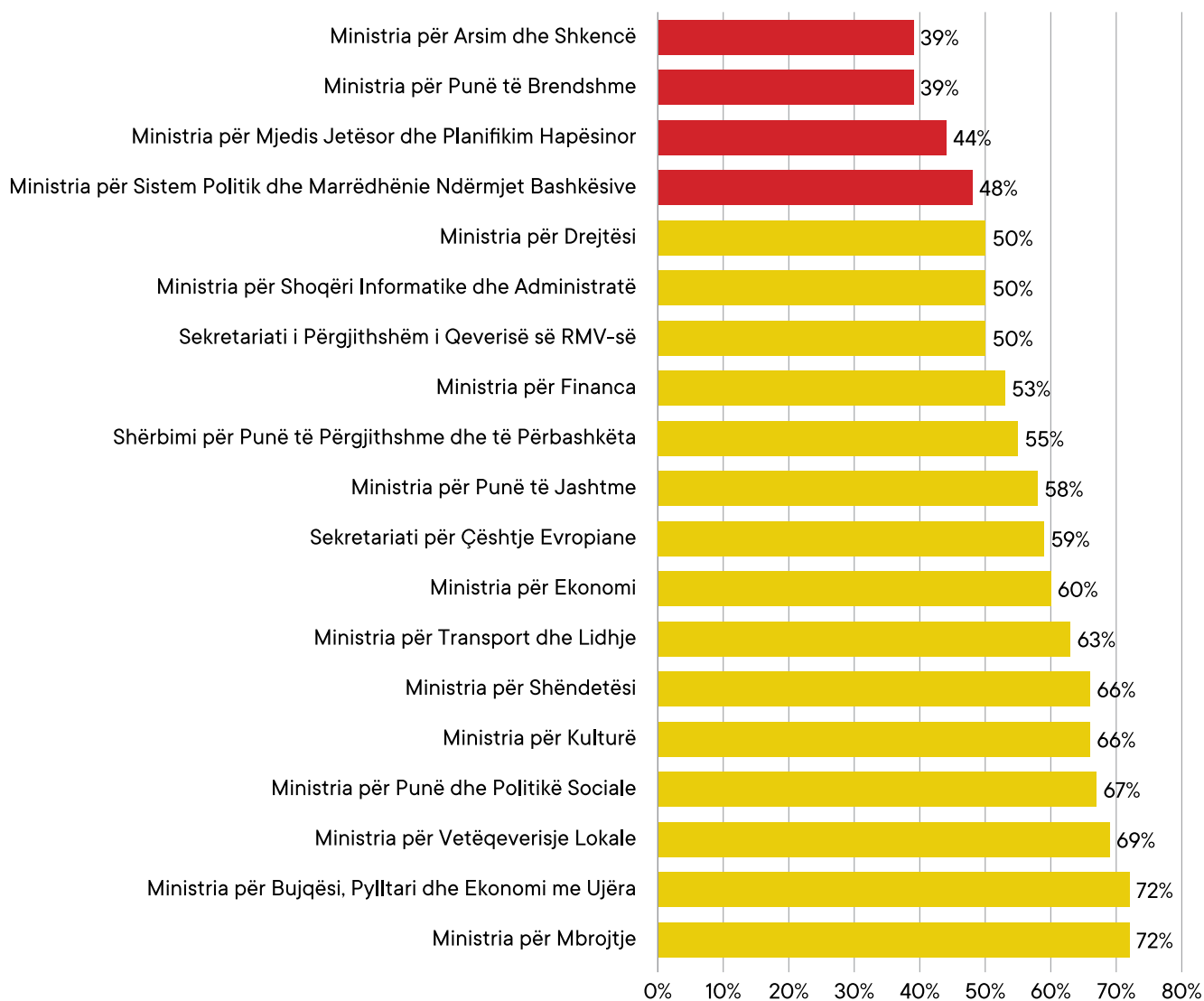
¹ Në vitin 2022, Sekretariati për Legjislacion i Qeverisë së RMV-së ka zbatuar vetëm dy procedura për prokurime publike me vlerë të përgjithshme prej 477,963 denarë. Duke e pasur parasysh numrin e vogël të tenderëve, vlerësimi ishte që rangimi i tyre nuk do të ishte i përshtatshëm.

Asnjë ministri nuk ka performansa për parandalim të korrupsionit mbi 80% për të qenë në nivelin e lartë në zonën e gjelbër.

**Realizimi i performandave për parandalim të korrupsionit
në prokurimet publike të Qeverisë dhe ministrive**

Ministritë që janë në radhët e fundit të rangimit sipas nivelit të performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike nuk i kanë zbatuar të gjitha procedurat e duhur të brendshme, kanë dobësi në planifikimin e prokurimeve, konkurrencë të pamjaftueshme në tenderët, kanë përqindje të lartë të procedurave në të cilat merr pjesë vetëm një kompani, shpesh i anulojnë tenderët, nuk i publikojnë me kohë njoftimet për kontratat e lidhura, përqindja e ankesave është mbi mesataren në raport me numrin e përgjithshëm të shpalljeve, etj.

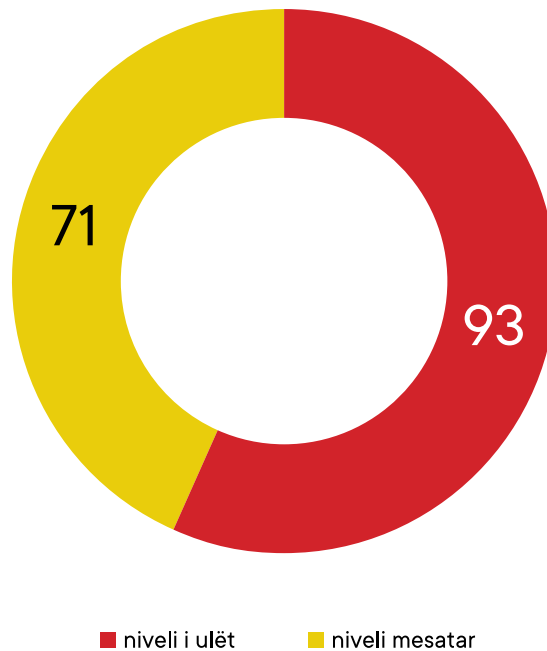
Më shumë se gjysma e vlerës së prokurimeve publike të Qeverisë dhe ministrive shpenzohet nga ato që janë me nivel të ulët të performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike. Katër ministritë që janë me nivelin më të ulët në rangim kanë lidhur kontrata për prokurime publike në vlerë prej 93 milionë euro brenda një viti, për dallim nga ministritë dhe sekretariatet që janë me performansa të nivelit mesatar për parandalim të korrupsionit dhe kanë shpenzuar 71 milion euro.

Gjatë vitit 2022, Qeveria, ministritë dhe sekretariatet kanë zbatuar gjithsej 1263 procedura për prokurime publike përmes të cilave kanë lidhur 1381 kontratë për prokurime publike. Vlera e prokurimeve është 10 miliardë denarë, gjegjësisht 164 milionë euro. Megjithëse, 4 nga 19 institucione qeveritare ishin në zonën e kuqe me nivel të ulët të performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike, prapë se prapë këto katër ministri shpenzojnë më tepër se gjysmën e parave (57%).

Më konkretisht, në vitin 2022, Ministria për Arsim dhe Shkencë, Ministria për Punë të Brendshme, Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor, si dhe Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive kanë lidhur 363 kontrata në vlerë prej 5,7 miliardë denarësh, apo 93 milionë euro. Institucionet tjera qeveritare kanë lidhur 1018 kontrata për prokurime publike në vlerë prej 4,4 miliardë denarë, gjegjësisht 71 milion euro.

Vlera e prokurimeve publike sipas nivelit të performansave për parandalim të korrupsionit në vitin 2022 (në milionë euro)

Siç shihet nga tabela më poshtë, Ministria për Punë të Brendshme është në krye sipas vlerës së kontratave, me 216 kontrata të lidhura në vlerë prej 4,4 miliardë denarë, përkatësisht 68 milionë euro. Në vendin e dytë është Ministria për Mbrojtje, e cila edhe pse nuk është në zonën e kuqe dhe është ndër ato me performansat më të larta, ka ende shumë vend për përmirësim.

Numri dhe vlera e kontratave të lidhura të ministrive në vitin 2022*

Institucioni	Numri i kontratave të lidhura	Vlera e kontratave në denarë	Vlera e kontratave në euro
Ministria për Punë të Brendshme	216	4,192,782,093	68,175,319
Ministria për Mbrojtje	356	1,242,850,087	20,208,945
Ministria e Shëndetësisë	65	1,227,332,058	19,956,619
Ministria për Arsimit dhe Shkencë	71	1,006,663,888	16,368,519
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor	54	488,037,869	7,935,575
Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë së RMV-së	36	484,853,451	7,883,796
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë me Ujëra	78	303,081,707	4,928,158
Ministria për Transport dhe Lidhje	74	268,565,606	4,366,920
Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës	30	244,628,910	3,977,706
Shërbimi për Punë të Përgjithshme dhe të Përbashkëta	91	196,093,086	3,188,505
Ministria për Financa	84	162,127,408	2,636,218
Ministria për Punë të Jashtme	61	86,846,407	1,412,137
Ministria për Drejtësi	35	42,259,162	687,141
Ministria për Punë dhe Politikë Sociale	40	42,132,739	685,085
Ministria për Ekonomi	26	38,337,166	623,369
Ministria e Sistemit Politik dhe Marrëdhënieve Ndërmjet Bashkësive	22	33,304,247	541,532
Sekretariati për Çështje Evropiane	16	26,592,002	432,390
Ministria për Kulturë	16	18,377,666	298,824
Ministria për Vetëqeverisje Lokale	10	2,458,304	39,972

* adhitja është bërë sipas madhësisë së vlerës së prokurimeve publike

Rëndësia e paraqitjes së vlerës së prokurimit publik në nivel të institucioneve buron nga fakti që përgjegjësia për përmirësimin e performansave për parandalim të korrupsionit në zbatimin e prokurimeve publike duhet të jetë më e madhe ashtu si rritet vlera e kontratave të prokurimeve publike. Me të drejtë duhet të pritët që institucionet më të mëdha t'i përdorin burimet e tyre në funksion të përmirësimit të kapaciteteve të personelit dhe institucionale për zbatimin e prokurimeve publike.

Në Sekretariatit e Përgjithshëm të Qeverisë, një person i angazhuar për prokurime publike zbaton vetëm 3 procedura në nivel vjetor, ndërsa në Ministrinë për Punë të Brendshme trembëdhjetë herë më shumë, pra 39 procedura. Përveç se në Ministrinë për Punë të Brendshme, personel i pamjaftueshëm në fushën e prokurimeve publike është vërejtur edhe në Ministrinë për Transport dhe Lidhje, Ministrinë për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor dhe në Ministrinë për Drejtësi.

Në fillim të listës me 32 tregues për vlerësimin e realizimit të performansave për parandalim të korrupsionit janë ato që kanë të bëjnë me vlerësimin e kapaciteteve të personelit të institucioneve për zbatimin e prokurimeve publike. Vlerësimi është bërë përmes numrit të personave, të cilët në institucion kryejnë punë në fushën e prokurimeve publike, sa prej tyre kanë certifikatë të vlefshme për dhënien e provimit për prokurime publike dhe përlllogaritje të numrit të tenderëve të cilët i realizon një person.

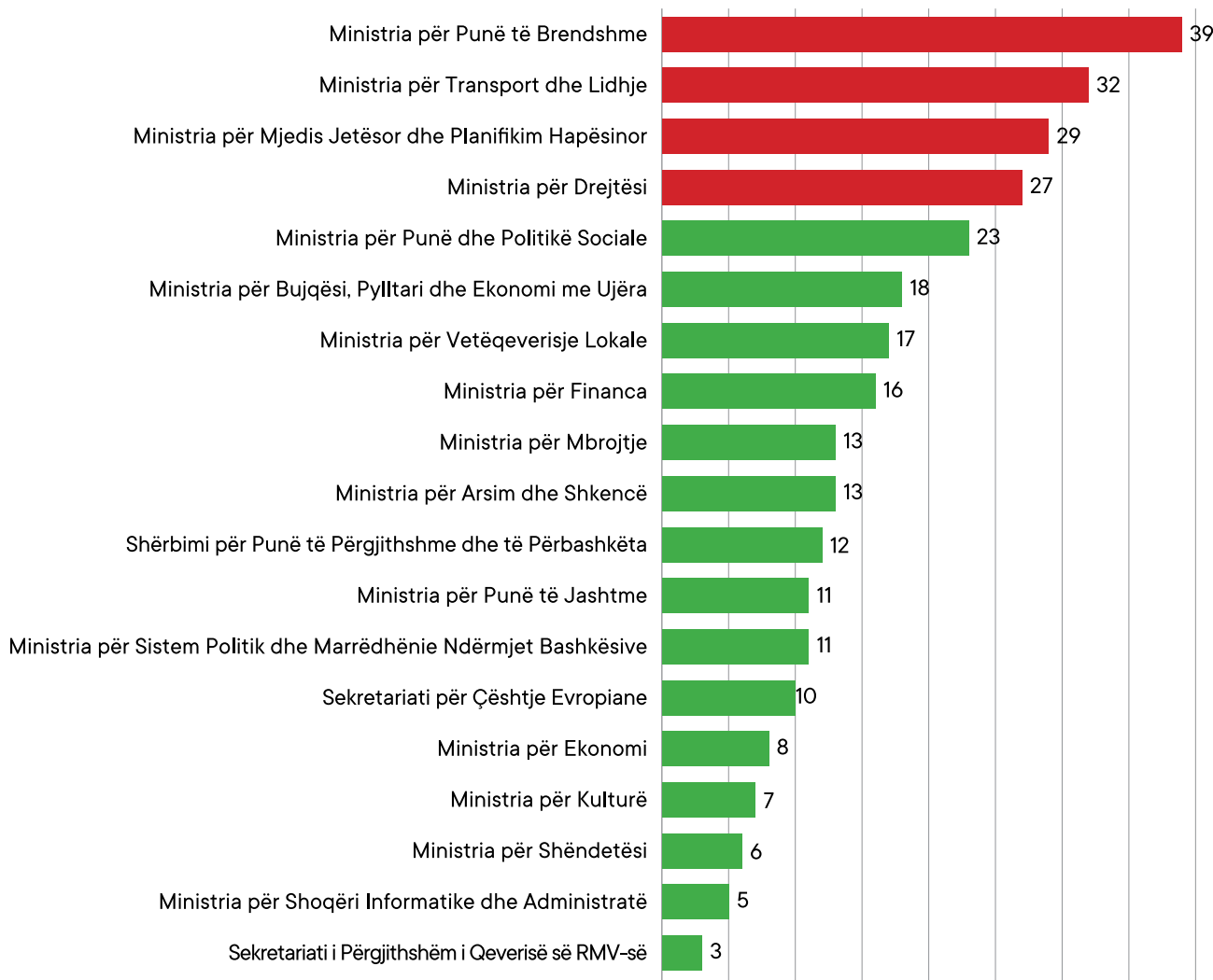
Ministria për Mbrojtje ka numrin më të madh të punonjësve, me 22 persona, nga të cilët provimin e kanë dhënë të gjithë, pastaj është Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë me 8 persona, më pas Shërbimi për Punë të Përgjithshme dhe të Përbashkëta (SHPPP) me 7 persona, ndërsa pas tyre vijojnë Ministria për Financa dhe Ministria për Arsimit dhe Shkencë

me nga 6 persona. Ministria për Punë të Brendshme, Ministria për Punë të Jashtme dhe Ministria për Shëndetësi kanë të njëjtin numër punonjësish që kryejnë punë në fushën e prokurimeve publike, nga 5 secili nga resorët e fundit. Gjatë kësaj, me rëndësi është që të kihet parasysh se vlera e prokurimeve publike në Ministrinë për Punë të Brendshme është 4,2 miliardë denarë (68 milionë euro), ndërsa në Ministrinë për Punë të Jashtme madje 48 herë më pak, përkatësisht rreth 87 milionë denarë (1,4 milion euro). Kjo situatë gjithsesi sugjeron në mungesë të çfarëdo standardi për numrin e të punësuarve në institucionet qeveritare varësisht prej vëllimit të prokurimeve publike.

Sa i përket treguesit për numrin e procedurave të prokurimeve publike të zbatuara nga një person, institucionet vlerësohen pozitivisht nëse një person zbaton më pak se 24 procedura në vit. Siç shihet nga prezantimi më poshtë, rezultojnë se në Sekretariatën e Përgjithshme të Qeverisë, ku një person i angazhuar për prokurime publike zbaton vetëm 3 procedura, ndërkaq në Ministrinë për Punë të Brendshme deri në 39 procedura në vit. Përveç në Ministrinë për Punë të Brendshme, numër të pamjaftueshëm të personelit në fushën e prokurimeve publike është vërejtur edhe në Ministrinë për Transport dhe Lidhje, Ministrinë për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor dhe në Ministrinë për Drejtësi.

Numri i procedurave të zbatuara nga një person

* Të dhënat e prezantuara janë nga viti 2023

Tek të gjitha institucionet është konstatuar që anëtarët e komisioneve për prokurime publike ndërrohen, gjë që vlerësohet pozitivisht.

Vetëm në Ministrinë për Vetëqeverisje Lokale ka përqindje të vogël të ndryshimeve të planit dhe përqindje të lartë të realizimit të tij. Mirëpo, kjo situatë e cila i është mundësuar për shkak të vëllimit të vogël të prokurimeve, nuk është konstatuar te ministrinë tjera. Ndryshimet më të mëdha të planeve janë bërë nga Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive, ndërsa përqindja më të ulët e realizimit është në Ministrinë e Financave me 29%.

Në segmentin e planifikimit të prokurimeve publike, vlerësimi është pozitiv nëse plani për prokurime publike ka qenë lëndë e ndryshimit më pak se 10%, kurse përqindja e realizimit ka qenë mbi 95%. Niveli mesatar i përmbushjes së këtyre treguesve është nëse plani është ndryshuar nga 10 – 30%, ndërsa plani i prokurimeve publike është me shkallë realizimi prej 75 – 95%.

Ndryshimi dhe realizimi i planeve për prokurime publike*

Institucioni	Ndryshimi i Planit për PP	Realizimi i Planit për P
Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive	39%	88%
Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor	22%	64%
Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë së RMV-së	21%	44%
Ministria për Financave	21%	71%
Ministria për Kulturë	18%	76%
Ministria për Punë dhe Politikë Sociale	18%	55%
Ministria për Punë të Brendshme	17%	51%
Ministria për Arsim dhe Shkencë	17%	39%
Ministria për Shëndetësi	16%	39%
Ministria për Mbrojtje	15%	69%
Ministria për Transport dhe Lidhje	13%	60%
Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi me Ujërat	11%	53%
Ministria për Drejtësi	11%	55%
Ministria për Punë të Jashtme	9%	70%
Ministria për Vetëqeverisje Lokale	8%	100%
Shërbimi për punë të përgjithshme dhe të përbashkëta	6%	69%
Ministria për Ekonomi	6%	60%
Sekretariati për Çështje Evropiane	5%	72%
Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë	2%	47%

* Të dhënat janë për vitin 2022

Sa i përket vendosjes së një sistemi për monitorimin e realizimit të planeve të prokurimeve publike, tre ministri janë përgjigjur që nuk kanë një sistem të tillë, përkatësisht Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor, Ministria për Vetëqeverisje Lokale dhe Ministria për Arsim dhe Shkencë.

Vetëm 7 nga 19 institucionet qeveritare në mënyrë konsekuente e respektojnë Ligjin për Prokurimet Publike dhe përpilojnë arsyetim të nevojës për prokurimin. Gjendja është diçka më e mirë për sa u përket rregullave të brendshme për përlllogaritjen e vlerës së përlllogaritur të cilat i kanë 11 prej 19 institucioneve. Ndërsa, po aq institucione kanë rregulla të brendshme në lidhje me përgatitjen e specifikimeve teknike.

Pjesa më e madhe e ministrive u përmbahen afateve të përcaktuara me ligj për dërgimin e ofertave, afate të cilët janë relativisht të shkurtër dhe sfidues për kompanitë më të vogla. Për sa i përket ankandit elektronik, aplikimi i lartë i kësaj forme (në mbi 80% të tenderëve) është vërejtur në 6 ministri.

Në procesin e zbatimit të tenderëve, janë analizuar edhe performansat e institucioneve lidhur me afatet e parapara për grumbullimin e ofertave (ato duhet të jenë më të gjatë nga afati minimal ligjor), si dhe niveli i aplikimit të ankandit elektronik (e-ankand). Nevoja për afate më të gjata për dërgimin e ofertave buron nga synimi për të nxitur konkurrencë më të madhe dhe që kompanive t'u mundësohet një periudhë më e gjatë për përgatitjen e ofertave. Lidhur me ankandin elektronik, aplikimi i lartë i tij vlerësohet negativisht sepse mundëson marrëveshje korruptive ndërmjet kompanive dhe kjo shkakton probleme serioze në sferën e prokurimeve publike duke e ndarë tregun dhe duke i ngritur çmimet në nivel jorealisht të lartë.

Nga analiza e performansave të institucioneve rezulton se madje 11 nga 19 institucionet e analizuar përcaktojnë afate të cilat janë në nivel të minimumit ligjor, e që në raport me procedurat më së shpeshti të aplikuara, nënkuptojnë 7 ditë për "prokurimet me vlerë të ulët" dhe 15 ditë për "procedurë të hapur të thjeshtësuar". Në listën e institucioneve që u përmbahen afateve minimale ligjore janë Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë, Sekretariati për Çështje Evropiane dhe Ministria për Punë të Brendshme, Ministria për Ekonomi, Ministria për Shëndetësi, Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë, Ministria për Kulturë, Ministria për Vetëqeverisje Lokale, Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive, Ministria për Drejtësi dhe Ministria për Politikë dhe Punë Sociale.

Sa i përket ankandit elektronik, aplikimi i lartë i tij në mbi 80% të tenderëve është vërejtur në 6 ministri, përkatësisht në Ministrinë për Punë të Brendshme, Ministrinë për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor, Ministrinë për Kulturë, Ministrinë për Arsim dhe Shkencë, Ministrinë për Punë dhe Politikë Sociale dhe Ministrinë për Transport dhe Lidhje si dhe nga SHPPP.

Numri mesatar i ofertave për tender të Qeverisë dhe ministrive është më i ulët nga mesatarja nacionale. Ministria për Financa ka pasur numrin më të ulët të ofertave, vetëm 1.89 ofertues për tender, ndërsa Ministria për Kulturë ka pasur numrin më të lartë prej 4.13 oferta për tender.

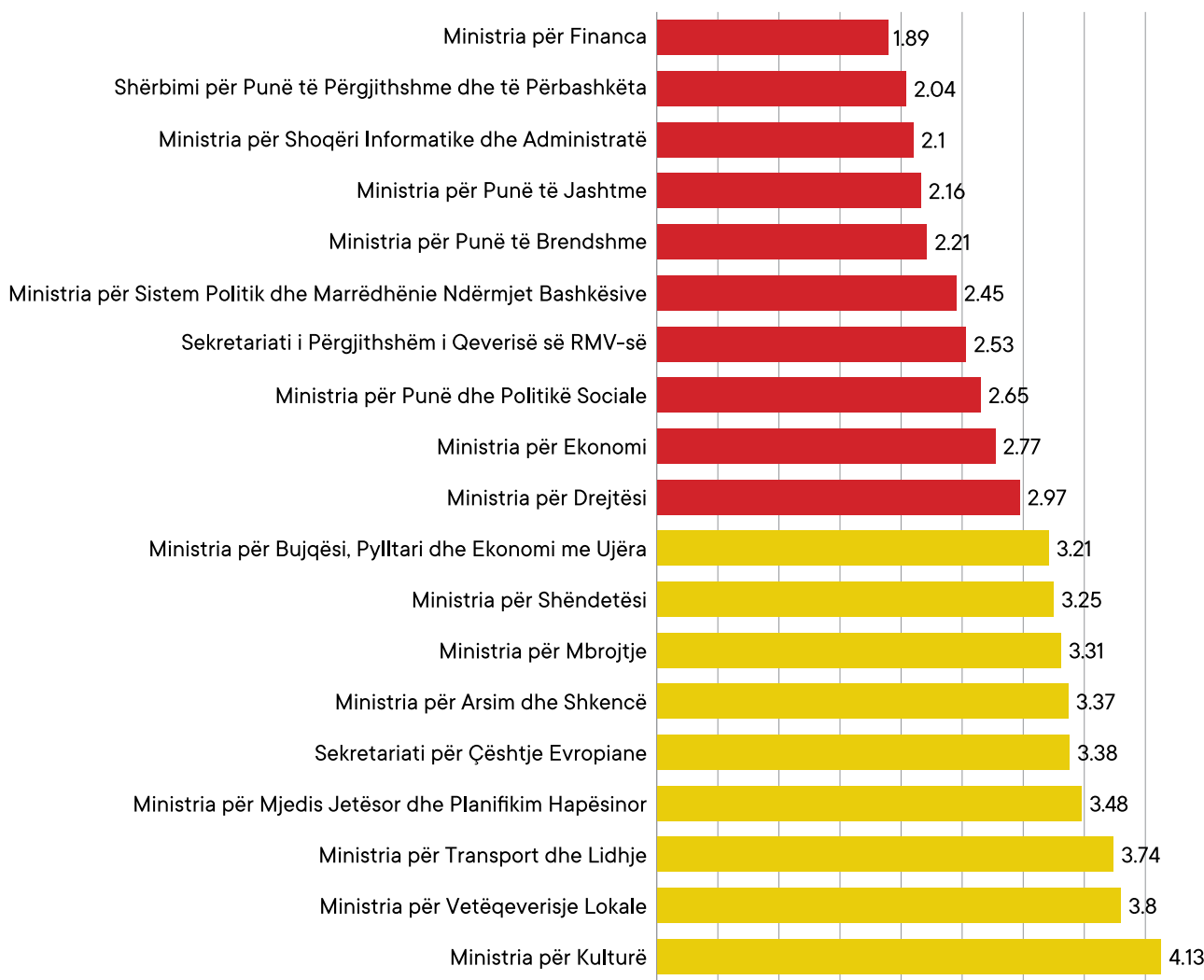
Në procesin e zbatimit të procedurave janë marrë parasysh një varg treguesish, të cilët në pjesën kryesisht pasqyrojnë se si ka qenë konkurrenca në procedurat e prokurimeve publike. I pari në vargun e treguesve është numri mesatar i ofertuesve.

Përlllogaritja e numrit të ofertuesve për të gjitha kontratat për prokurimet publike të lidhura nga institucionet gjatë vitit 2022 tregon që numri mesatar i ofertave për tender të institucioneve qeveritare është 2.91 ofertues për tender dhe është më i ulët nga mesatarja nacionale e cila arrin deri 3.01.

Siç mund të shihet nga prezantimi grafik në vijim, Ministria për Financa ka pasur numrin më të ulët të ofertave, me vetëm 1.89 ofertues për tender, kurse numri më i lartë ka qenë në Ministrinë e Kulturës me 4.13 oferta për tender. Nga aspekti i performansave për parandalim të korrupsionit, institucionet me numër mesatar të ofertuesve më të lartë se 3.01 oferta vlerësohen pozitivisht dhe e kundërta.

Numri mesatar i ofertuesve për tender

Ministria për Financa, Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë, Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive, Ministria për Punë dhe Politikë Sociale dhe Ministria për Punë të Brendshme, si dhe Shërbimi për Çështje të Përgjithshme dhe të Përbashkëta kanë performansat më të dobëta bëhet fjala për tenderët në të cilët është dërguar nga një ofertë edhe nga aspekti i numrit të tenderëve të tillë edhe nga aspekti i pjesës së vlerës së tyre.

Duke e pasur parasysh se një nga parimet bazë mbi të cilët bazohen prokurimet publike është konkurrenca ndërmjet operatorëve ekonomikë (kompanive), rangimi përfshin edhe tregues të tjerë që kanë të bëjnë me këtë parim të rëndësishëm.

Bëhet fjalë për përlogaritjen e numrit të tenderëve në të cilët institucioni ka pranuar vetëm një ofertë, si dhe për pjesëmarrjen e vlerës së atyre tenderëve në vlerën totale të kontratave të lidhura për prokurime publike është zbatuar qasja në vijim. Vlerësohet pozitivisht nëse institucioni ka përqindje tenderësh me një ofertë deri 10% dhe nëse pjesëmarrja e vlerës së tenderëve në të cilët ka vetëm një ofertë është nën 38%, aq sa është mesatarja nacionale në vend për vitin 2022.

Sa u përket këtyre treguesve, Ministria për Financa ka performansat më të dobëta duke e pasur parasysh që ka fituar vetëm nga 1 ofertë në procedurat, në bazë të cilave janë lidhur 55% e kontratave në vitin 2022. Përkatësisht, kjo ministri ka lidhur gjithsej 84 kontrata për prokurime publike dhe prej tyre 46 kontrata janë lidhur në procedura në të cilat ka marrë pjesë vetëm një ofertues. Vlera e këtyre kontratave është 1,4 milion euro dhe është me pjesëmarrje prej 54% në vlerën totale të prokurimeve në vitin 2022.

Siç mund të shihet nga prezantimi tabelor më poshtë, me radhë është Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë, ku pjesëmarrja e kontratave të lidhura në procedurat në të cilat është fituar vetëm një ofertë arrin deri 47%. Gjatë kësaj, nga gjithsej 30 kontrata të lidhura, nga një ofertë është fituar në procedura në bazë të cilave janë lidhur 14 kontrata. Këto kontrata arrijnë vlerën prej 3,8 milionë euro dhe kanë pjesëmarrje prej 97%. Në raport me këta dy tregues, edhe Shërbimi për Punë të Përgjithshme dhe të Përbashkëta, Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive, Ministria për Punë dhe Politikë Sociale dhe Ministria për Punë të Brendshme kanë performansa jashtëzakonisht të dobëta.

Vetëm Ministria për Vetëqeverisje Lokale nuk ka tenderë në të cilët ka pasur vetëm një ofertues. Megjithatë, këtu bëhet fjalë për autoritet kontraktues, i cili në këtë grup ka numrin më të vogël të procedurave të zbatuara (17) si dhe kontratave të lidhura (10) në vlerë prej më pak se 40 mijë euro.

Tenderët me një ofertë në totalin e tenderëve të zbatuar

Institucioni	Përqindja e tenderëve me vetëm një ofertë	Pjesa e vlerës së tenderëve me vetëm një ofertë
Ministria për Financa	55%	54%
Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë	47%	97%
Shërbimi për Punë të Përgjithshme dhe të Përbashkëta	47%	42%
Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive	41%	43%
Ministria për Punë dhe Politikë Sociale	40%	45%
Ministria për Punë të Brendshme	38%	48%
Ministria për Arsim dhe Shkencë	37%	22%
Ministria për Punë të Jashtme	36%	54%
Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor	31%	20%
Sekretariati për Çështje Evropiane	31%	13%
Ministria për Ekonomi	31%	11%
Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë së RMV-së	31%	7%
Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi me Ujërat	29%	31%
Ministria për Drejtësi	29%	22%
Ministria për Shëndetësi	26%	32%
Ministria për Mbrojtje	22%	6%
Ministria për Transport dhe Lidhje	22%	2%
Ministria për Kulturë	19%	17%
Ministria për Vetëqeverisje Lokale	0%	0%

Në 8 ministri është vërejtur një pjesëmarrje e lartë e vetëm një kompanie në vlerën e përgjithshme të prokurimeve publike, e cila shkon mbi 30%.

Në rangimin e institucioneve monitorohet edhe niveli i dominimit të vetëm një kompanie në totalin e kontratave të prokurimeve publike. Në të njëjtën kohë, në vlerësimin me pikë nuk përdoret shuma absolute, por pjesëmarrja që një kompani e ka në vlerën e përgjithshme të kontratave të lidhura. Përqendrimi i një kompanie me pjesëmarrje më të lartë se 30% është negativ. Siç mund të shihet nga prezantimi tabelor në vijim, pjesëmarrja më e madhe e një kompanie në vlerën e përgjithshme të kontratave për prokurime publike është në Qeverinë e RMV-së, në Sekretariatit e Përgjithshëm. Bëhet fjalë për 2 kontrata të lidhura me Shoqërinë për shërbime komunikimi A1 Maqedoni SHPKPV

Shkup për blerjen e licencave softuerike për platformë virtuale dhe për blerje të një sistemi për arkivimin dhe mbrojtjen e të dhënave. Në shuma absolute, dominimi më i madh është konstatuar te Ministria për Punë të Brendshme, ku bëhet fjalë për një kontratë me vlerë prej 21,1 milion euro. Është një marrëveshje kornizë për blerjen e energjisë elektrike e lidhur me një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar nga një person ESM SHITJE SHPKPV Shkup për periudhë prej 36 muajsh.

Pjesëmarrje e një firme në kontratat për prokurime publike

Institucioni	Vlera e kontratave të lidhura me një kompani (pjesëmarrja) në euro	Pjesëmarrje në vlerën totale të prokurimeve
Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë së RMV-së	6,168,557	78%
Ministria për Ekonomi	420,661	67%
Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor	4,068,749	51%
Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë	1,785,701	45%
Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive	191,870	35%
Ministria për Mbrojtje	7,148,114	35%
Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi me Ujërat	1,668,970	34%
Ministria për Punë të Brendshme	21,105,691	31%
Ministria për Vetëqeverisje Lokale	11,512	29%
Sekretariati për Çështje Evropiane	123,212	28%
Ministria për Arsim dhe Shkencë	4,654,146	28%
Ministria për Drejtësi	191,102	28%
Ministria për Punë të Jashtme	374,146	26%
Ministria për Punë dhe Politikë Sociale	172,683	25%
Ministria për Transport dhe Lidhje	1,010,425	23%
Ministria për Kulturë	57,561	19%
Ministria për Shëndetësi	3,582,071	18%
Ministria për Financa	345,366	13%
Shërbimi për Punë të Përgjithshme dhe të Përbashkëta	385,081	12%

Vetëm dy ministri nuk kanë përqindje të lartë të procedurave të anuluar të tenderëve, edhe atë Ministria e ekonomisë dhe Ministria për kulturë. Ministria për Punë të Brendshme dhe Ministria për Mbrojtje kanë përqindjen më të lartë të procedurave të anuluar në numrin total të procedurave të zbatuara.

Treguesi tjetër që është përdorur ka të bëjë me anulimet e procedurave. Si standard mbi bazën e të cilit janë dhënë vlerësimet është përdorur përqindja mesatare e tenderëve të anuluar në nivel të vendit, e i cili është 31% në vitin 2022. Siç mund të shihet nga prezantimi tabelor në vijim, vetëm dy ministri kanë fituar maksimumin prej 2 pikë, edhe Ministria e Ekonomisë dhe Ministria për Kulturë. Ministria për Punë të Brendshme, Ministria për Mbrojtje, Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë, Ministria për Financa, Ministria për Shëndetësi, Ministria për Vetëqeverisje Lokale kanë përqindjen më të madhe të procedurave të anuluar në totalin e procedurave të zbatuara. Institucionet tjera qeveritare të vlerësuara në ngjyrën e verdhë kanë përqindje të procedurave të anuluar prej 15.5% deri në 31% në totalin procedurave të zbatuara.

Pjesa e procedurave të anuluar për prokurime publike në vitin 2022

Institucioni	Totali i procedurave të zbatuara	Totali i procedurave të anuluar	Procedura tërësisht të anuluar	Procedurat pjesërisht të anuluar
Ministria për Punë të Brendshme	196	180	102	78
Ministria për Mbrojtje	280	174	93	81
Ministria për Financa	98	34	29	5
Ministria për Transport dhe Lidhje	95	18	16	2
Ministria për Arsim dhe Shkencë	75	18	12	6
Ministria për Drejtësi	53	16	15	1
Ministria për Punë të Jashtme	53	15	10	5
Ministria për Punë dhe Politikë Sociale	46	14	7	7
Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor	58	13	12	1
Shërbimi për Punë të Përgjithshme dhe të Përbashkëta	82	13	9	4
Ministria për Shëndetësi	31	13	2	11
Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi me Ujërat	55	11	8	3
Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë	24	10	7	3
Ministria për Vetëqeverisje Lokale	17	7	6	1
Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive	21	5	5	0
Sekretariati për Çështje Evropiane	20	5	5	0
Ministria për Ekonomi	24	3	3	0
Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë	21	3	3	0
Ministria për Kulturë	14	2	1	1

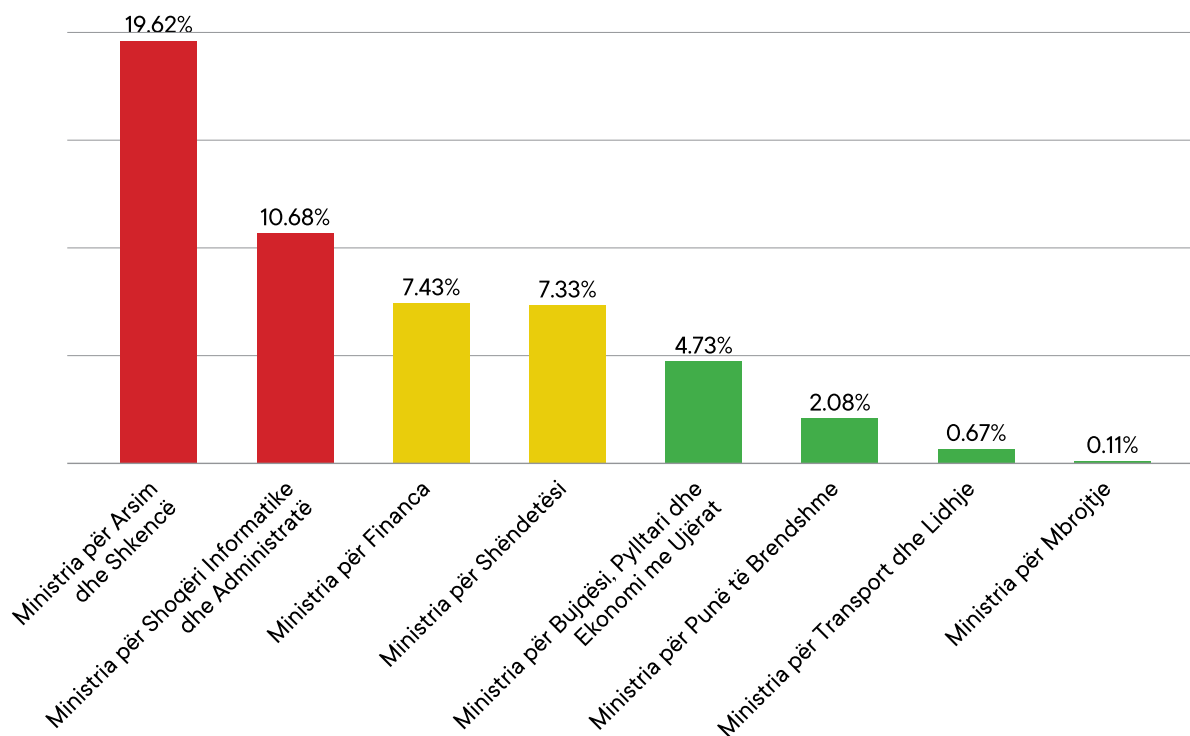
Shkallë të lartë të aplikimit të procedurës jotransparente për lidhjen e kontratave, të ashtuquajturat negociata pa shpallje paraprake të konkursit kanë Ministria për Arsim dhe Shkencë dhe Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë.

Matja e performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike e përfshin edhe treguesin për përdorimin e procedurës jotransparente të negociatave pa shpallje paraprake të konkursit, me atë që jepet vlerësim negativ nëse institucioni ka pjesëmarrje prej më tepër se 10% në këtë lloj kontratash.

Siç mund të shihet edhe nga prezantimi grafik në vijim, Ministria për Arsim dhe Shkencë ka përqindjen më të lartë të kontratave të lidhura përmes procedurës jotransparente me kontrata të lidhura të cilat arrijnë vlerën prej 3,2 milionë euro dhe pjesëmarrje prej 19.62%. Edhe Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë ka pjesëmarrje të lartë në këtë lloj kontratash, me 10.68%, që është rezultat i kontratave të lidhura në vlerë 425 mijë euro.

Pjesëmarrja në vlerën e tenderëve të zbatuar pa shpallje, në negociata të drejtpërdrejta me kompanitë

Në segmentin e mbrojtjes ligjore, një numër i ankesave më i lartë nga mesatarja janë në Qeverinë dhe pjesa më e madhe nga ministrinë.

Sa i përket mbrojtjes ligjore në prokurimet publike, janë përdorur dy tregues të rëndësishëm, edhe atë në lidhje me numrin e ankesave të paraqitura nga Komisioni Shtetëror për Ankesa lidhur me Prokurimet Publike nga kompanitë pjesëmarrëse në tenderë dhe sa nga ankesat e paraqitura janë pranuar. Në procesin e matjes, janë përdorur të dhëna relative, përkatësisht përqindja e ankesave në raport me numrin total të tenderëve dhe përqindja e ankesave të miratuara nga numri total i ankesave. Vlerësohet pozitivisht nëse përqindja e ankesave në raport me numrin total të tenderëve është nën mesataren nacionale prej 3.27%, kurse në raport me ankesat e pranuar nëse përqindja e tyre është nën mesataren nacionale prej 40.30%.

Gjatë vitit 2022, në Ministrinë për Ekonomi, në Ministrinë për Kulturë dhe në Ministrinë për Vetëqeverisje Lokale nuk është paraqitur asnjë ankesë për tenderët e tyre.

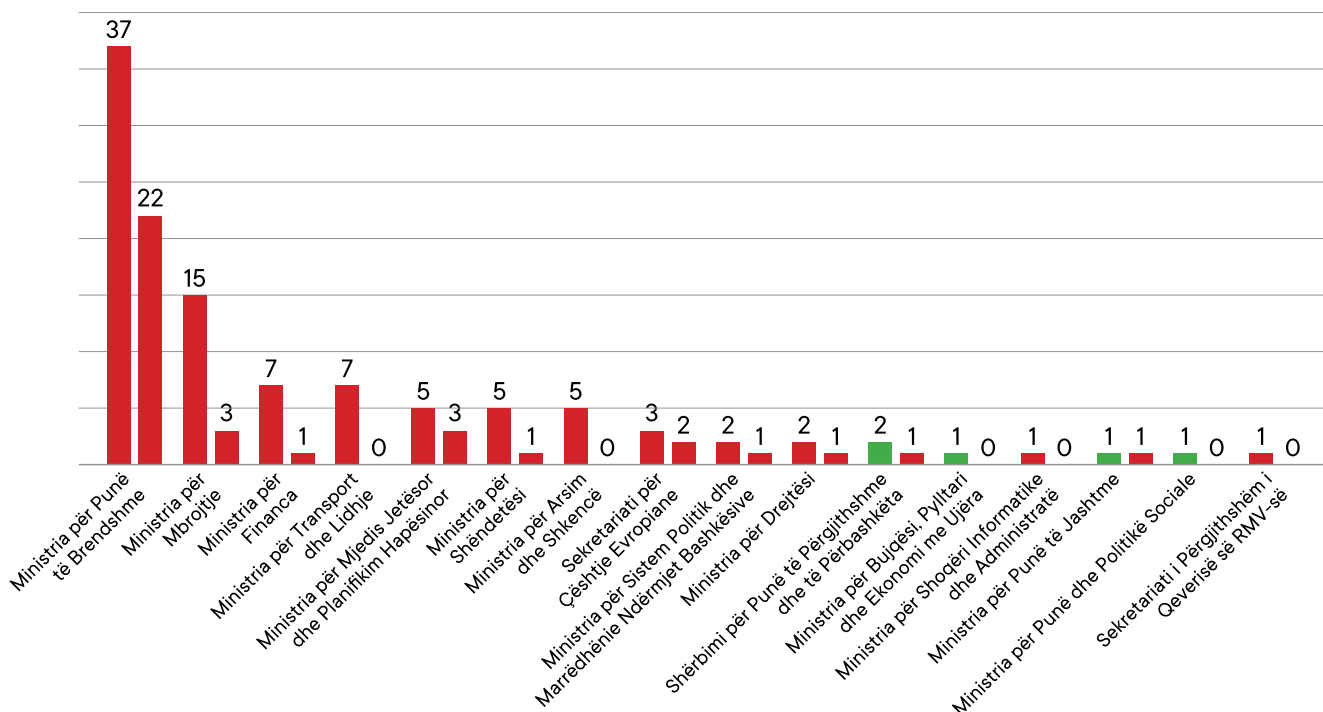
Nga ana tjetër, përqindje më të lartë se mesatarja e ankesave në raport me procedurat e zbatuara kanë Qeveria, SÇE dhe 12 ministri. Përqindjet më të larta i kanë Ministria për Punë të Brendshme (20%), Ministria e Shëndetësisë (17%) dhe SÇE (15%).

Në shuma absolute, siç mund të shihet nga prezantimi grafik, numrin më të madh të ankesave kanë marrë Ministria për Punë të Brendshme dhe Ministria për Mbrojtje.

Vështruar nga aspekti i ankesave të pranuar, përqindjen më të lartë, edhe atë prej 22% e ka Ministria për Punë të Brendshme. Gjithsej 7 nga institucionet e monitoruara janë vlerësuar negativisht në bazë të këtij parametri.

Numri i ankesave të paraqitura dhe numri i ankesave të pranuar nga KSHAPP

Kontratat e lidhura për prokurime publike shpesh i ndryshuar nga Ministria për Arsim dhe Shkencë. Sa u përket anekseve të marrëveshjeve, me të cilat zmadhohet vlera e kontratës bazë, ndryshimet më të mëdha janë vërejtur në Ministrinë për Transport dhe Lidhje.

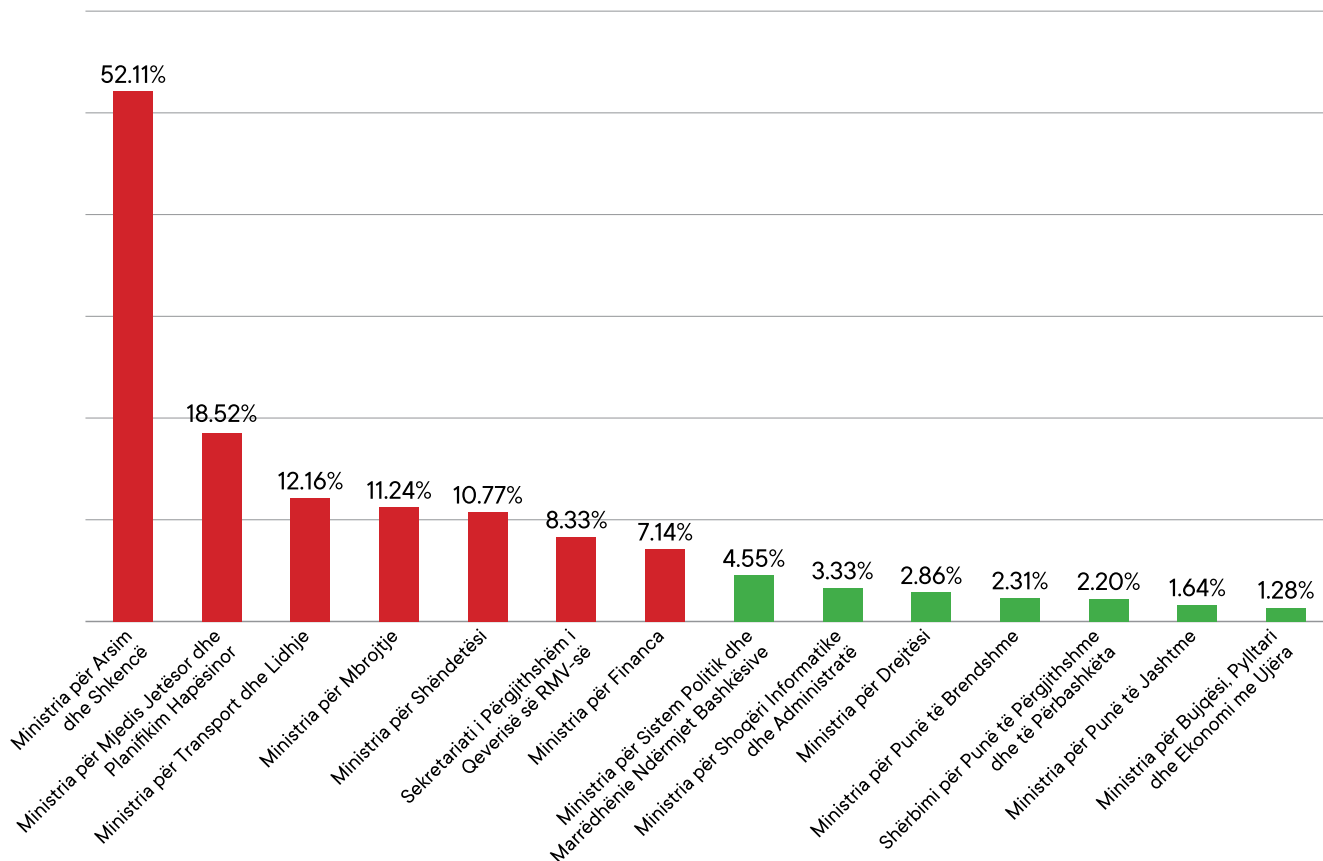
Në fazën e realizimit të kontratave të lidhura për prokurime publike, janë përfshirë tre tregues të rëndësishëm edhe atë:

- numri i ndryshimeve në kontratat e lidhura, përkatësisht aneks-kontratat në të gjitha bazat – vlera, afati ose kushtet tjera dhe pjesëmarrja e tyre në totalin e kontratave të lidhura;
- vlera totale e rritjeve të kontratave bazë nëpërmjet aneks kontratave dhe përqindja të cilën e ka vlera e zmadhuar në vlerën totale, si dhe
- nëse institucioni ka sistem të vendosur për monitorimin e realizimit të kontratave të lidhura.

Sa i përket treguesit për numrin e përgjithshëm të ndryshimeve të marrëveshjeve të lidhura (aneks-marrëveshjet) dhe pjesëmarrjen e tyre në totalin e marrëveshjeve të lidhura, është përdorur mesatarja nacionale prej 5.15%, me atë që institucionet të cilat kanë pasur një numër më të vogël ndryshimesh janë vlerësuar pozitivisht dhe e kundërta. Sa i përket këtij treguesi, matjet tregojnë se shtatë institucione më shpesh i kanë ndryshuar kontratat e nënshkruara në raport me mesataren nacionale të ndryshimeve. Gjatë kësaj, në vitin 2022, numrin më të madh të ndryshimeve i ka bërë Ministria për Arsim dhe Shkencë, duke bërë ndryshime në kontratat edhe atë deri 38 herë, përkatësisht 51.11% të kontratave të lidhura. Nëse futemi në analizë të arsyeve, rezultojnë se për 18 kontrata, arsyeja ka qenë që të ndryshohet kohëzgjatja, në 17 aneks kontrata, arsyeja ka qenë që të ndryshohet vlera dhe në 3 kontratat që ngelin arsyet janë tjera. Në vend të dytë sipas vlerës së këtij treguesi është Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor, e cila në vitin 2022 ka bërë 10 ndryshime në kontratat e lidhura, që paraqet 18.52%. Më pas është Ministria për Transport dhe Lidhje me 9 ndryshime në kontratat e lidhura, që paraqet pjesëmarrje prej 12.16% dhe në vendin e katërt është Ministria për Mbrojtje, e cila ka lidhur 40 kontrata aneks, me të cilat ka pjesëmarrje prej 11.24% kontrata të ndryshuara në raport me totalin e kontratave të lidhura.

Ndryshime në marrëveshjet e lidhura (aneks kontratat)

Gjatë kësaj, Sekretariati për Çështje Evropiane, si dhe 4 ministri (Ministria për Ekonomi, Ministria për Kulturë, Ministria për Vetëqeverisje Lokale, Ministria për Punë dhe Politikë Sociale) aspak nuk kanë lidhur aneks-kontrata.

Sa u përket aneks kontratave me të cilat rritet vlera e kontratës bazë, vlerësimi konsiderohet se është negativ nëse institucioni nëpërmjet aneks kontratave ka bërë ndryshime në vlerën e kontratave bazë për më të tepër se 3.60% nga vlera totale në prokurimeve publike, që paraqet mesataren në nivel shtetëror.

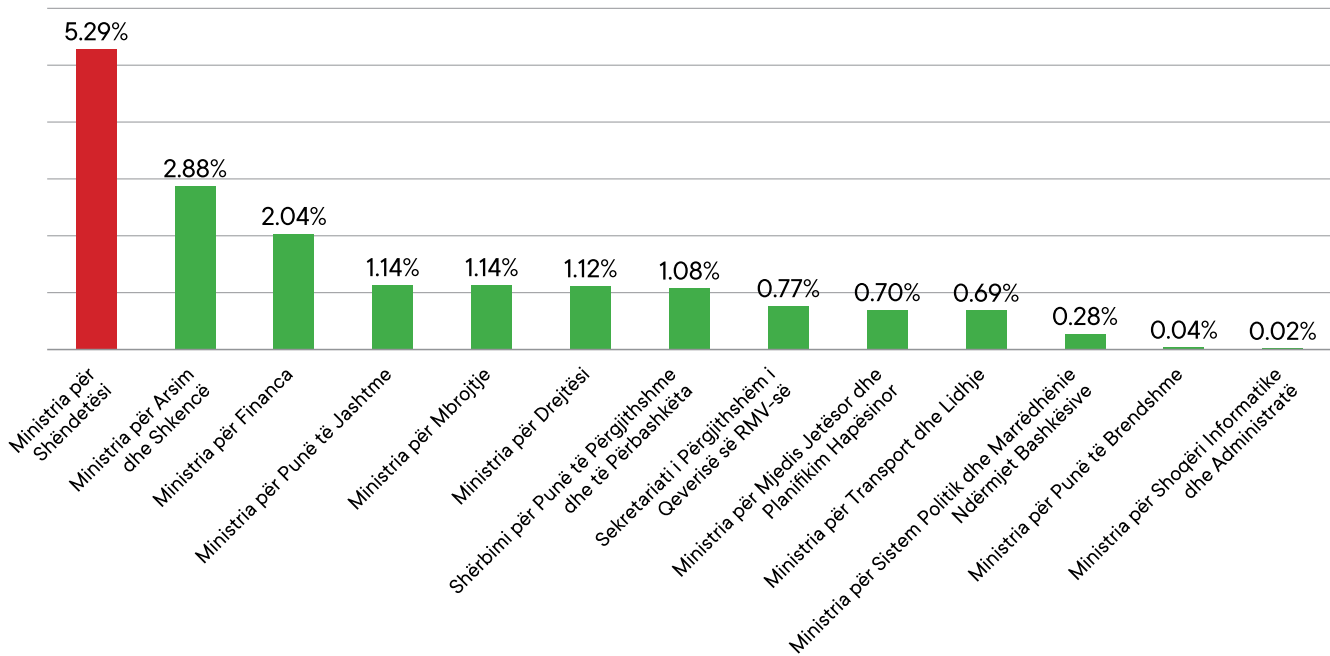
Siç mund të shihet nga prezantimi grafik në vijim, sipas këtij treguesi, në vitin 2022 negativisht është vlerësuar vetëm Ministria për Shëndetësi, e cila me aneksim i ka zmadhuar kontratat bazë për prokurime publike në vlerë prej 65 milionë denarë, përkatësisht mbi 1 milion euro, që përbën pjesëmarrje me 5.29% në vlerën e përgjithshme të prokurimeve.

Në radhë, sipas vlerës dhe pjesëmarrjes është Ministria për Arsim dhe Shkencë, e cila i ka aneksuar kontratat në vlerë prej 29 milionë denarë, përkatësisht 470 mijë euro. Pjesëmarrja e Ministrisë për Arsim është me 2.88% dhe është nën mesataren ligjore.

Të gjitha institucionet e tjera që janë paraqitur në prezantimin grafik më poshtë janë vlerësuar pozitivisht për shkakun që janë nën mesataren nacionale. Gjithashtu, është me rëndësi të theksohet që Sekretariati për Çështje Evropiane, si dhe 5 ministri (Ministria për Ekonomi, Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi me Ujëra, Ministria për Kulturë, Ministria për Vetëqeverisjen Lokale, Ministria për Punë dhe Politikë Sociale) as nuk kanë lidhur aneks kontratë për ndryshim të vlerës së marrëveshjeve bazë.

Pjesëmarrja në vlerën e kontratave të ndryshuara për të rritjen e vlerës së kontratës bazë

Në treguesit për vlerësimin e performansave për parandalim të korrupsionit është vlerësuar edhe nëse institucionet kanë të instaluar sistem për monitorimin e realizimit të kontratave të lidhura. Nga përgjigjet e institucioneve, është vlerësuar se nga 19 institucione qeveritare, tre ministri nuk kanë sistem të tillë, përkatësisht Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor, Ministria për Vetëqeverisje Lokale dhe Ministria për Arsim dhe Shkencë.

Transparenca në prokurimet publike ende nuk është në nivelin e duhur. Dobësi janë vërejtur edhe në aspekt të publikimit të informacioneve me kohë në Sistemin Elektronik për Prokurime Publike, si dhe në aspekt të publikimit të informacioneve në faqet e internetit të institucioneve.

Transparenca në lidhje me informacionet për prokurimet publike, si element veçanërisht i rëndësishëm në luftën kundër korrupsionit është matur përmes gjashtë treguesve, nga të cilët, njëra pjesë ishte në lidhje me respektimin e afateve ligjore për sa i përket publikimit të informacioneve në Sistemin Elektronik për Prokurimet Publike, kurse pjesa tjetër e treguesve ishte në lidhje me publikimin e informacioneve dhe dokumenteve në ueb-faqet e institucioneve. Është me rëndësi të theksohet që analiza e të dhënave të publikuara është bërë në periudhën tetor dhe nëntor të vitit 2023 dhe se ekziston mundësia që disa nga institucionet t'i kenë publikuar dokumentet që mungojnë, por kjo megjithatë nuk është bërë me kohë.

Në lidhje me publikimin e informacioneve në SEPP-në, si tregues janë përdorur respektimi konsekuent i detyrimit për publikimin e njoftimeve për kontrata të lidhura, evidencat tremujore dhe njoftimet për kontratave të realizuara.

Sa i përket publikimit të njoftimeve për kontratë të lidhur në afatin prej 10 ditësh nga dita e lidhjes së kontratës, pozitivisht janë vlerësuar ato institucione, të cilat këtë afat e kanë respektuar në më shumë se 90% të kontratave të lidhura. Është vërejtur se vetëm pesë institucione e kanë respektuar në mënyrë konsekuente këtë detyrim, përkatësisht Ministria për Ekonomi, Ministria për Shëndetësi, Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi me Ujëra, Ministria për Transport dhe Lidhje dhe SHPPP.

Sa u përket evidencave tremujore, publikimi me kohë i të 4 evidencave është vërejtur vetëm në tre ministri, përkatësisht Ministrinë për Kulturë, Ministrinë për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi me Ujëra dhe Ministrinë për Punë dhe Politikë Sociale.

Në lidhje me njoftimet për kontratat e realizuara, për të cilat përlogaritjet janë bërë pas përfundimit të vitit 2023, rezulton se 12 institucione qeveritare e kanë respektuar detyrimin dhe në SEPP kanë dërguar njoftim për më tepër se 80% të kontratave, ndërsa 7 prej institucioneve nuk kanë dërguar njoftime në atë vëllim.

Sa u përket informacioneve dhe dokumenteve që duhet të publikohen në ueb-faqet e institucioneve, këtu bëjnë pjesë planet vjetore për prokurime publike si dhe ndryshimet dhe plotësimet e tyre, pastaj shpalljet për prokurime publike dhe njoftimet për kontratat e lidhura, kontratat dhe anekset. Siç mund të shihet, 13 ministri në mënyrë konsekuente i përbushin këto detyrime. Mungesë transparence në lidhje me informacione relevante për prokurimet publike, të plotë apo të pjesshme, ka në Ministrinë për Drejtësi, Ministrinë për Kulturë, Ministrinë për Ekonomi, Ministrinë për Punë të Jashtme dhe Ministrinë për Arsim dhe Shkencë, si dhe në SHPPP të Qeverisë.

Publikimi i informacioneve në faqet e internetit të institucioneve

Institucioni	A i publikon planin vjetor për prokurime publike dhe ndryshimet e tij në faqen e internetit?	A i publikon institucioni shpalljet për prokurime publike në ueb-faqen e vet?	A i publikon institucioni njoftimet për kontratë të lidhur, kontratat dhe anekset në ueb-faqen e vet?
Ministria për Drejtësi	jo	jo	po
Ministria për Kulturë	jo	jo	jo
SHPPP	jo	jo	jo
Ministria për Ekonomi	po	jo	jo
Ministria për Punë të Jashtme	po	jo	jo
Ministria për Arsim dhe Shkencë	po	jo	jo
Ministria për Punë të Brendshme	po	po	po
Ministria për Mjedis Jetësor dhe Planifikim Hapësinor	po	po	po
Ministria për Shëndetësi	po	po	po
Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi me Ujërat	po	po	po
Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë	po	po	po
Ministria për Vetëqeverisje Lokale	po	po	po
Ministria për Mbrojtje	po	po	po
Ministria për Sistem Politik dhe Marrëdhënie Ndërmjet Bashkësive	po	po	po
Ministria për Punë dhe Politikë Sociale	po	po	po
Ministria për Financa	po	po	po
Ministria për Transport dhe Lidhje	po	po	po
Sekretariati për Çështje Evropiane	po	po	po
Sekretariati i Përgjithshëm i Qeverisë së RMV-së	po	po	po

ANALIZA E PERFORMANSAVE PËR PARANDALIM TË KORRUPSIONIT NË PROKURIMET PUBLIKE TË KOMUNAVE

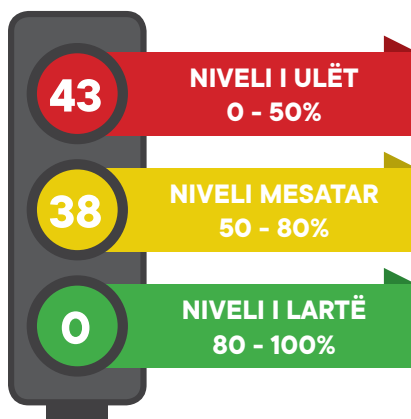
Asnjë komunë nuk i zbaton prokurimet publike me shkallë të lartë të mbrojtjes nga korrupsioni. Shumica e komunave, pra 43 prej tyre, duke përfshirë këtu edhe Qytetin e Shkupit, kanë nivel të ulët të performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike dhe mesatarisht përmbushin vetëm 49% nga 100% të mundshme. Komuna e Kratovës dhe Komuna e Gostivarit janë në vendet e fundit në aspekt të performansave me 31%, ndërsa në vendet më të lartë është komuna e Kavadarit me 70%.

Rangimi e komunave është bërë duke u bazuar në 32 tregues që mundësojnë një vlerësim objektiv dhe të matshëm të kapaciteteve institucionale dhe operative të institucioneve në të gjitha fazat e prokurimeve publike, përkatësisht në fazën para tenderit, të tenderit dhe pas tenderit.

Treguesit që janë përdorur për rangimin e komunave janë identikë me ato që janë përdorur për ministritë, që është e logjikshme nëse merret parasysh që sipas Ligjit për Prokurime Publike, të gjithë i kanë të njëjtat detyrime.

Nga të dhënat e mbledhura për të 32 treguesit dhe përpunimi i tyre, rezulton që 43 njësi të vetëqeverisjes lokale kanë nivel të ulët të performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike, përkatësisht deri në 50%, ndërsa 38 kanë nivel mesatar, përkatësisht nga 50 – 80%.

Rangimi i njësive të qeverisjes lokale sipas performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike

Rezultatet e dobëta të komunave lidhur me përmbushjen e performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike janë pasojë e faktit që shumica e komunave ballafaqohen me kapacitete joadekuata të personelit në zbatimin e prokurimeve publike, pastaj me mungesë të politikave dhe procedurave përkatëse, të cilat duhet të kontribuojnë në përmirësimin e kapaciteteve institucionale për zbatimin e prokurimeve publike, me dobësi në planifikimin e prokurimeve, përqendrimin e lartë të vetëm një kompanie në prokurim publik, shkallën e lartë të aplikimit të e-ankandit, anulimet e shpeshta të procedurave, ndryshimet e kontratave të lidhura, etj.

Të gjitha njësitë e vetëqeverisjes lokale (NJVL) në përmbushjen e performansave për parandalim të korrupsionit janë në kufijtë mes 31% dhe 70%, që sugjeron në rezultate më të dobëta krahasuar me ministritë.

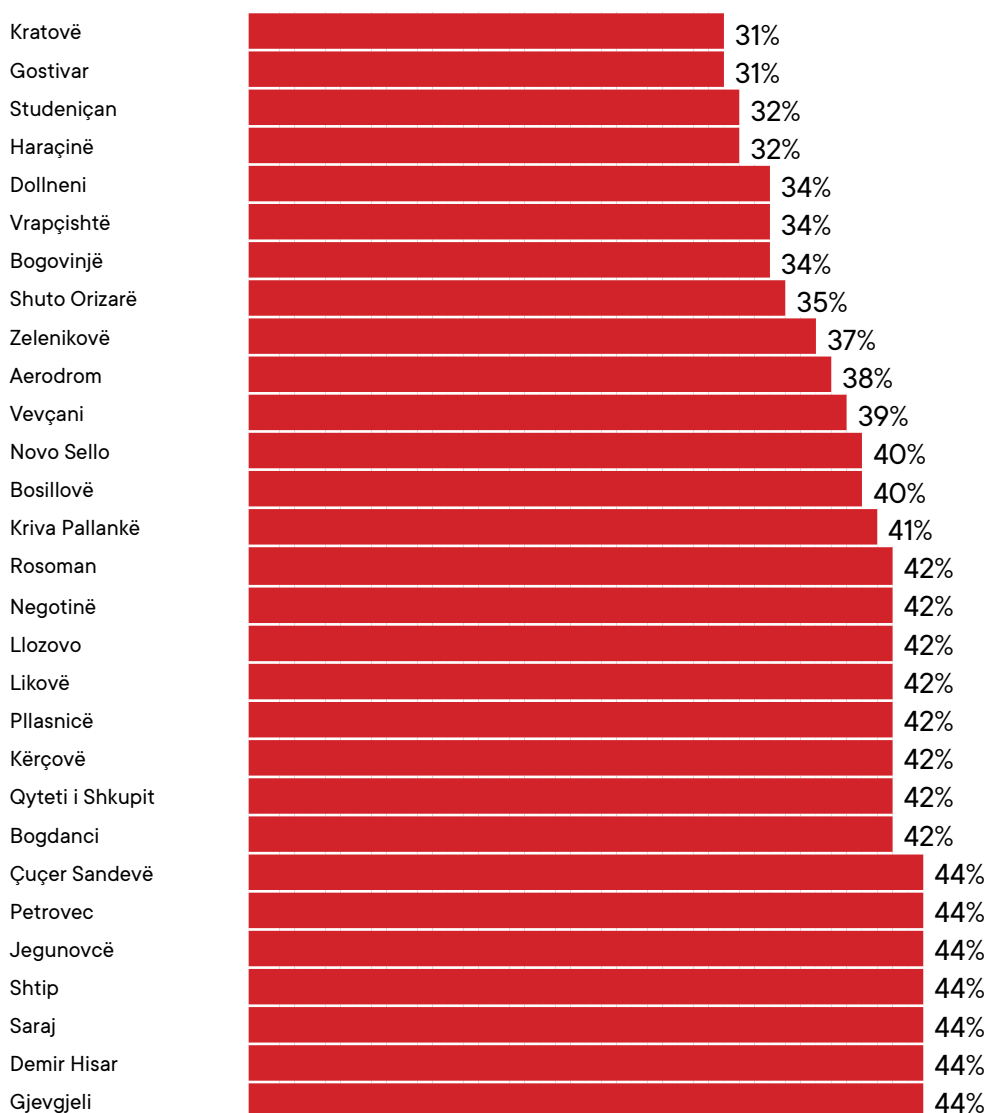
Niveli më i ulët i përbushjes së performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike është konstatuar në komunat Kratovë dhe Gostivar me vetëm 31%. Në zonën e kuqe është Qyteti i Shkupit (me 42%), si dhe 14 komuna, prokurimet publike të të cilave tejkalojnë vlerën vjetore prej 1 milion euro.

Niveli i ulët, nuk nënkupton medoemos që ka korrupsion në prokurimet publike në institucionin konkret, por se nuk ndërmerren të gjitha masat e mundshme, të cilat duhet të parandalojnë korrupsionin dhe së këtejmi, mundësia që në këto institucione të ndodh korrupsion është më e madhe.

Sa u përket performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike, performansat më të larta i ka Komuna e Kavadarci me 70%, pas të cilës vijojnë komunat Veles dhe Probishtip me 66% të performansave për parandalim të korrupsionit. Megjithatë, edhe këto komuna kanë nivel mesatar të performansave për parandalim të korrupsionit.

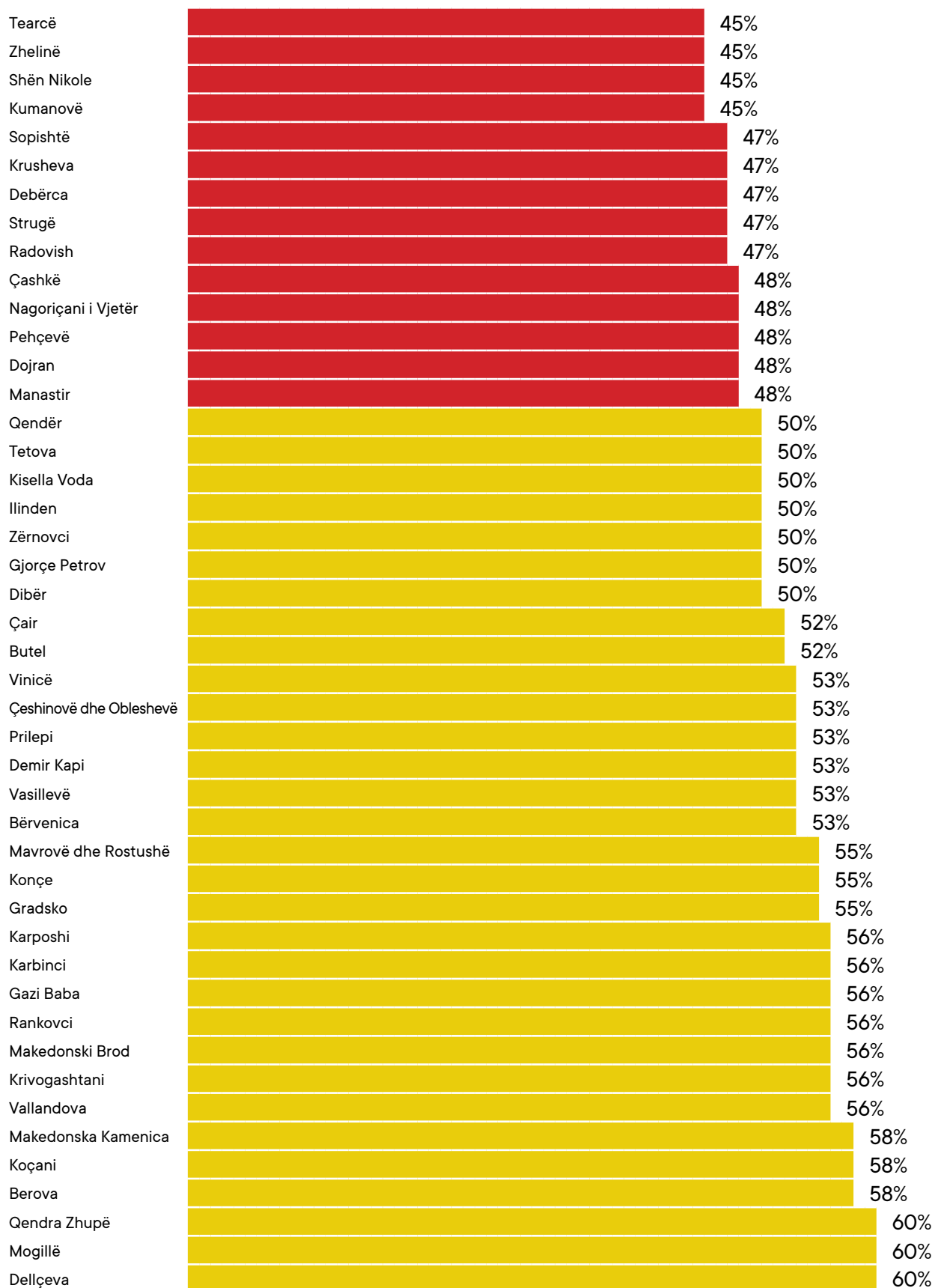
Asnjë komunë nuk ka përbushje të performansave për parandalim të korrupsionit mbi 80% për të kaluar në nivelet e larta në zonën e gjelbër.

**Listë e rangimit sipas përbushjes së performansave për parandalim të korrupsionit
në prokurimet publike të NJVL-ve**

RANGIMI I INSTITUCIONEVE
SIPAS PERFORMANSAVE PËR PARANDALIM TË KORRUPSIONIT NË PROKURIMET PUBLIKE

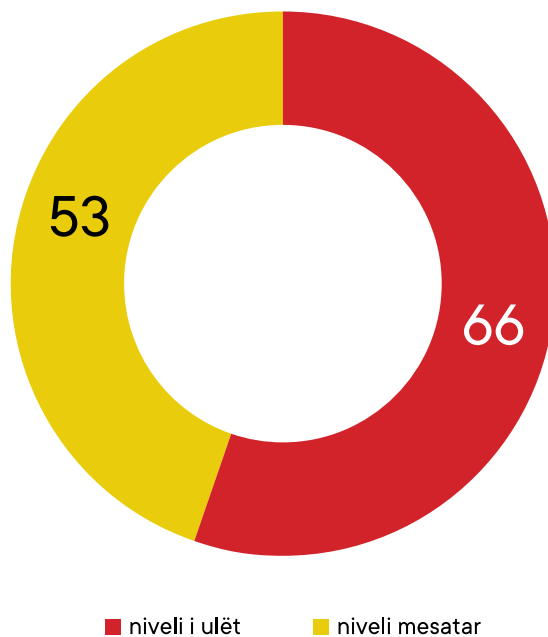

Sipas rangimit të NJQV-ve, rezulton se në zonën e kuqe, përkatësisht me shkallë më të ulët të mbrojtjes nga korrupsioni, janë zhvilluar tenderë me vlerë më të lartë nga vlera e mjeteve të shpenzuara nga komunat me nivel mesatar të mbrojtjes nga korrupsioni. Më konkretisht, vlera e prokurimeve publike të komunave të nivelit të ulët të performansave të parandalimit të korrupsionit në prokurimet publike është 66 milionë euro, ndërsa vlera e tenderëve në komunat me nivel mesatar ka qenë 53 milionë euro.

Gjatë vitit 2022, komunat dhe Qyteti i Shkupit kanë zbatuar gjithsej 3,875 procedura të prokurimeve publike, nëpërmjet të cilave kanë lidhur 3,511 kontratë për prokurime publike. Vlera e prokurimeve është 73 miliardë denarë, përkatësisht 119 milionë euro. Në të njëjtën kohë, siç mund të shihet edhe nga prezantimi grafik më poshtë, më e madhe është vlera e kontratave për prokurime publike, të cilat janë lidhur nga institucionet që i përkasin grupit me nivel të ulët të performansave për parandalim të korrupsionit.

Vlerë e prokurimeve publike sipas nivelit të performansave për parandalim të korrupsionit (në milionë euro)

Vështruar veçmas, Qyteti i Shkupit është me vlerën më të lartë të prokurimeve publike, e cila arrin shumën prej madje 15 milionë euro, ndërkaq është në grupin me nivel të ulët të performansave për parandalim të korrupsionit prej vetëm 42%. Komuna e Manastirit, Komuna Shtip, Komuna e Kumanovës dhe Komuna e Gostivarit janë në grupin me vlerë të lartë të prokurimeve publike, kurse janë në grupin me nivel të ulët të realizimit.

Siç mund të shihet nga prezantimi tabelor, në zonën e kuqe janë 14 institucione lokale, vlera e prokurimeve publike të cilave është më e lartë se 1 milion euro. Gjatë kësaj, është me rëndësi të theksohet që Komuna Kisella Voda, Komuna Qendër, Komuna e Tetovës janë në nivelin mesatar, por me vetëm 50% përbushje. Kavadarci dhe Strumica dallohen me nivel më të lartë të performansave për parandalim të korrupsionit, si dhe me vlerë më të lartë të prokurimeve publike.

Numri dhe vlera e kontratave të lidhura në vitin 2022*

Njësitë e vetëqeverisjes lokale	Numri i kontratave	Vlera e kontratave në denarë	Vlera e kontratave në euro
Qyteti i Shkupit	109	934,678,519	15,198,025
Manastiri	220	446,506,169	7,260,263
Kisella Voda	48	384,542,040	6,252,716
Strumicë	70	336,185,798	5,466,436
Shtip	89	296,738,987	4,825,024
Kavadarci	145	276,029,857	4,488,290
Qendër	66	275,030,403	4,472,039
Kumanova	99	258,398,354	4,201,599
Gostivari	38	246,740,955	4,012,048
Gazi Baba	64	210,261,487	3,418,886
Kërçova	38	197,913,501	3,218,106
Aerodrom	69	189,985,491	3,089,195
Petrovec	49	178,083,492	2,895,667
Ohër	90	146,570,961	2,383,268
Tetovë	47	136,468,205	2,218,995
Veles	146	131,292,511	2,134,838
Gjevgjeli	37	126,546,146	2,057,661
Gjorçe Petrov	52	119,477,103	1,942,717
Prilep	53	114,075,875	1,854,892
Strugë	51	112,622,104	1,831,254
Çairi	40	111,296,026	1,809,691
Karposhi	99	91,254,022	1,483,805
Kočani	86	85,232,792	1,385,899
Karbinci	33	83,309,344	1,354,623
Dollneni	72	82,126,021	1,335,382
Negotino	50	80,057,908	1,301,755
Radovishi	49	77,437,055	1,259,139
Kriva Pallanka	65	71,024,528	1,154,870
Ilindeni	34	69,099,942	1,123,576
Buteli	56	62,138,349	1,010,380
Shën Nikole	63	60,072,631	976,791
Makedonska Kamenica	38	56,550,241	919,516
Probishtip	34	54,835,453	891,633
Bogovinjë	20	50,245,703	817,003
Dellçevë	37	48,068,774	781,606
Bërvenicë	27	47,459,655	771,702
Saraj	22	46,491,906	755,966
Studenicani	10	45,896,139	746,279
Novaci	72	45,417,746	738,500
Vallandovë	35	41,845,981	680,422
Makedonski Brod	23	38,768,868	630,388

Rosoman	19	38,352,550	623,619
Çashkë	29	36,815,248	598,622
Sopishtë	37	34,226,318	556,525
Jegunovcë	30	33,317,382	541,746
Likovë	26	33,027,039	537,025
Dojran	17	33,009,543	536,741
Vinicë	27	32,422,928	527,202
Mavrovë dhe Rostushë	31	31,935,514	519,277
Berovë	42	31,365,686	510,011
Çuçer Sandevë	19	30,774,458	500,398
Dibër	40	30,080,526	489,114
Resnjë	57	29,910,241	486,345
Vasilevë	20	28,362,212	461,174
Zhelinë	17	27,432,971	446,065
Bogdanci	37	26,212,510	426,220
Konçe	24	24,944,609	405,603
Novo Sello	27	24,539,576	399,017
Bosilevë	41	23,639,676	384,385
Tearcë	35	23,174,045	376,814
Krushevë	26	21,658,675	352,174
Mogillë	27	20,587,934	334,763
Kratovë	22	20,421,060	332,050
Vrapçishtë	9	20,299,000	330,065
Debërcë	27	17,695,165	287,726
Krivogashtani	22	17,631,236	286,687
Haraçinë	4	16 520 000	268,618
Çeshinovë-Obleshevë	22	16,515,539	268,545
Pllasnicë	11	15,876,124	258,148
Gradsko	29	15,728,515	255,748
Zërnovci	20	13,961,757	227,020
Pehçevo	17	13,613,844	221,363
Demir Kapi	22	11,748,979	191,040
Demir Hisar	17	11,719,537	190,562
Rankovce	22	7,991,891	129,949
Zelenikovë	12	7,965,583	129,522
Nagoriçani i Vjetër	22	7,953,686	129,328
Shuto Orizarë	9	7,831,559	127,342
Qendra Zhupë	15	6,954,996	113,089
Llozovo	11	3,260,592	53,018
Vevçani	25	3,103,884	50,470

* radhitja është bërë sipas madhësisë së vlerës së prokurimeve publike

Në 12 komuna nuk ka asnjë punonjës i cili e ka dhënë provimin për person për prokurime publike dhe kjo është në kundërshtim me Ligjin për Prokurime Publike. Janë vërejtur edhe dallime të mëdha në angazhimin e punonjësve të cilët kryejnë punë në fushën e prokurimeve publike. Pra, në Komunën e Berovës, një i punësuar zbaton 66 tenderë në vit, ndërsa në Llozovë dhe Haraçinë vetëm nga 2 tenderë.

Në fillim të listës me 32 tregues për vlerësimin e përmbushjes së performansave për parandalim të korrupsionit janë ato që kanë të bëjnë me vlerësimin sa nga numri i personave në një institucion, e të cilët kryejnë punë në fushën e prokurimeve publike kanë certifikatë të vlefshme për provim të dhënë për prokurime publike dhe për të përlloritur numrin e tenderëve që i zbaton një person.

Qyteti i Shkupit ka numrin më të madh të të punësuarve, të cilët kryejnë punë në fushën e prokurimeve publike, edhe atë 13 punëtorë, nga të cilët, 10 kanë e dhënë provimin. Pastaj janë komuna e Çashkës me 8 të punësuar dhe komuna e Ohrit me 7 të punësuar.

Sipas të dhënave të siguruara gjatë tremujorit të fundit nga viti 2023, në 12 komuna nuk ka asnjë person, i cili ka dhënë provimin për prokurime publike, gjë që është në kundërshtim me Ligjin për Prokurime Publike.

Sa i përket treguesit për numrin e procedurave për prokurime publike që i zbaton një person i angazhuar në fushën e prokurimeve publike (me ose pa provim të kaluar për prokurime publike), pikët për këtë tregues, institucioni i fiton nëse në të zbatohen më pak se 24 procedura në vit nga një person.

Numri i procedurave që i zbaton një person

Institucioni	Numri i tenderëve për person	Institucioni	Numri i tenderëve për person
Berovë	66	Kisella Voda	22
Kriva Pallankë	58	Sopishtë	22
Novaci	56	Prilep	21
Bosillovo	49	Aerodrom	20
Manastir	47	Mavrovë dhe Rostushë	20
Koçani	47	Rankovci	19
Kumanovë	46	Qendër	19
Karbinci	45	Vrapçisht	18
Petrovec	45	Gjorçe Petrov	18
Bogdanci	44	Probishtip	18
Vallandovë	43	Çair	17
Ilinden	42	Krivogashtani	17
Veles	41	Gazi Baba	17
Dellçevë	40	Strumicë	17
Jegunovcë	39	Ohër	16
Dollneni	38	Butel	15
Dibër	33	Resnjë	15
Mogillë	33	Vinicë	14
Debërca	32	Qendra Zhupë	13
Konçe	32	Krushevë	13

Makedonska Kamenica	32
Likovë	31
Çuçer Sandevë	31
Novo Sello	30
Pehçevë	29
Rosoman	29
Gostivar	29
Bërvenica	28
Gjevgjelia	28
Karposh	28
Shtip	26
Vevçani	26
Vasilevë	25
Kratovë	25
Bogovinjë	24
Nagoriçani i Vjetër	24
Tetovo	23
Kavadarci	23
Shën Nikole	23
Maqedonski Brod	22
Çeshinovë-Obleshevë	22

Radishani	12
Zërnovci	12
Demir Hisar	11
Demir Kapi	10
Strugë	10
Shuto Orizarë	10
Tearcë	10
Qyteti i Shkupit	9
Saraj	9
Negotinë	8
Kërçovë	8
Gradsko	7
Zhelinë	6
Studenica	6
Dojrani	6
Çashkë	4
Zelenikovë	3
Pllasnicë	3
Haraçinë	2
Llozovo	2

Siç mund të shihet nga prezantimi i mëparshëm tabelor, rezulton se në 34 komuna, një person zbaton nga 25 deri në 66 procedura për prokurime publike. Kuptohet se aty ku personat duhet të zbatojnë numër të madh procedurash, është thuajse e pamundur të ndërmerren të gjitha masat e nevojshme, të cilat duhet të mundësojnë parandalim të korrupsionit dhe respektimin konsekuent të parimeve për prokurime publike. Nga ana tjetër, me vend janë pritshmëritë që në komunat ku punonjësit të cilët kryejnë punë në fushën e prokurimeve publike të realizojnë vetëm disa prokurime në nivel vjetor, të kenë edhe detyra të tjera pune, përveç atyre për prokurimet publike.

Disa komuna i ndryshojnë planet e prokurimeve publike edhe deri në 98%. Mesatarisht, në nivel të të gjitha NJQV-ve, planet janë ndryshuar për 28% dhe mesatarja e përqindjes së realizimit të planeve të prokurimeve publike është 68%.

Në segmentin e planifikimit të prokurimeve publike, vlerësim pozitiv jepet nëse plani për prokurime publike ka qenë lëndë e ndryshimeve më pak se 10%, ndërsa përqindja e realizimit ka qenë mbi 95%. Nivel mesatar i përbushjes së këtyre treguesve ekziston nëse plani është ndryshuar nga 10 – 30%, ndërsa plani për prokurime publike është realizuar nga 75 – 95%.

Siç mund të shihet nga prezantimi tabelor më poshtë, planet për prokurime publike janë ndryshuar në suazat prej 2% deri 98%. Përqindja e lartë e ndryshimeve të planeve për prokurime publike flet edhe për njohjen e pamjaftueshme të Rregullores për formën, përmbajtjen, si dhe mënyrën e përgatitjes së planit vjetor për prokurime publike, të miratuar nga Ministria për Financa. Bazuar në këtë Rregullore, përmbajtja e planit vjetor për prokurime publike nuk duhet të ndryshohet kur ndryshohet vlera e përlllogarit, kur ndryshohet lloji i procedurës së planifikuar për ndarje të kontratës për prokurim publik ose kur ndryshohet fillimi i parashikuar i procedurës. Analiza tregon se komunat i kanë ndryshuar planet edhe kur nuk ka pasur bazë për një veprim të tillë.

Sa i përket përqindjes së realizimit, ajo ka qenë në suazat prej 19% deri 100%. Gjatë kësaj, realizim i plotë i planit ose përqindje e lartë e realizimit është vërejtur në komunat Petrovec, Qendra Zhupë, Dellçevë, Rankovcë dhe Bogovinjë, por ajo është shoqëruar

me përqindje të lartë të ndryshimeve në planet për prokurime publike. Kështu që, sa i përket planifikimit, duket që rezultatet më të mira i ka Komuna e Kavadarci, ku përqindja e ndryshimeve të planit është 28% (niveli mesatar), me përqindje të lartë të realizimit prej madje 95%.

Ndryshimi dhe realizimi i planeve për prokurime publike

Institucioni	Ndryshimi i Planit për PP	Realizimi i Planit për PP
Sopishte	98%	82%
Bërvenicë	68%	79%
Zelenikovë	68%	67%
Çuçer Sandevë	68%	92%
Jegunovcë	66%	91%
Petrovec	65%	100%
Shuto Orizarë	64%	71%
Tearcë	60%	61%
Zhelino	57%	86%
Tetovë	47%	94%
Vallandovë	45%	72%
Shën Nikole	45%	92%
Rosoman	44%	69%
Vevçani	44%	69%
Qendra Zhupë	42%	100%
Konçe	42%	92%
Dellçevë	40%	97%
Kumanovë	39%	70%
Nagoriçani i Vjetër	37%	53%
Bogdanci	36%	85%
Zërnovci	36%	77%
Rankovcë	35%	100%
Gradsko	34%	79%
Bosillovë	34%	88%
Qyteti i Shkupit	33%	42%
Bogovinjë	33%	100%
Shtip	32%	67%
Kriva Pallankë	31%	87%
Dibër	30%	84%
Negotinë	29%	67%
Kratovë	29%	81%
Kavadarci	28%	95%
Koçani	28%	67%
Novaci	27%	73%
Gostivari	27%	54%
Demir Kapi	26%	74%

Institucioni	Ndryshimi i Planit për PP	Realizimi i Planit për PP
Krivogashtani	23%	62%
Krushevë	23%	62%
Demir Hisar	22%	44%
Butel	22%	50%
Veles	22%	49%
Strumicë	21%	61%
Mavrovë dhe Rostushë	20%	59%
Manastir	20%	55%
Berovë	20%	45%
Strugë	19%	68%
Qendra	19%	68%
Gazi Baba	18%	50%
Dollneni	17%	64%
Gjevgjeli	17%	59%
Ohër	17%	67%
Vrapçishtë	17%	86%
Çashkë	16%	45%
Kisella Voda	16%	74%
Karbinci	15%	71%
Maqedonski Brod	15%	42%
Aerodrom	14%	78%
Probishtip	14%	59%
Kërçovë	13%	52%
Debërcë	13%	51%
Pllasnicë	13%	65%
Saraj	13%	58%
Çair	13%	64%
Llozovo	12%	34%
Pehçevë	11%	66%
Likovë	10%	42%
Karposh	10%	79%
Ilinden	10%	84%
Vinicë	9%	52%
Resnjë	9%	80%
Gjorçe Petrov	8%	62%
M. Kamenica	7%	56%

Studenica	26%	73%
Radishani	24%	35%
Dojran	24%	75%
Novo Sello	24%	73%
Vasilevë	24%	53%

Ch.-Obleshevë	6%	56%
Mogillë	4%	37%
Prilep	2%	62%
Haraçinë	2%	19%

Sa i përket vendosjes së një sistemi për monitorimin e realizimit të planeve për prokurime publike, vetëm 20 komuna janë prononcuar se e kanë vendosur sistem të tillë.

Në segmentin e përgatitjes së tenderëve, të rëndësishëm janë edhe treguesit lidhur me atë nëse institucioni përpilon një arsyetim për nevojën për ndonjë prokurim, i cili duhet të jetë pjesë e Vendimit për prokurim publik, pastaj, a ka institucioni ka rregulla të brendshme për përlogaritjen e vlerës së parashikuar, si dhe rregulla të brendshme lidhur me përgatitjen e specifikimeve teknike për lëndët e prokurimit.

Analiza tregon se vetëm tre komuna (Probishtipi, Strumica dhe Karbinci) në mënyrë konsekuente e respektojnë Ligjin për Prokurime Publike (neni 77 paragrafi (3)) dhe përpilojnë arsyetim për nevojën për prokurimet.

Vetëm Qyteti i Shkupit dhe nëntë komuna (Kavadarci, Karposhi, Karbinci, Velesi, Makedonski Brod, Ohri, Probishtipi, Struga dhe Komuna Qendër) kanë rregulla të brendshme për përlogaritjen e vlerës së parashikuar.

Dymbëdhjetë komuna (Kavadarci, Karposhi, Karbinci, Krivogashtani, Berova, Vallandova, Velesi, Makedonska Kamenica, Ohri, Probishtipi, Saraji dhe Çairi) kanë rregulla të brendshme për përgatitjen e specifikimeve teknike.

Vetëm 13 komuna, gjatë shpalljes së tenderëve, caktojnë afate më të gjata për mbledhje të ofertave nga afatet minimale të përcaktuara me ligj. Sa i përket aplikimit të ankandit elektronik, i njëjti ende dominon në tenderët e komunave.

Në procesin e zbatimit të tenderëve, janë analizuar edhe performansat e institucioneve lidhur me publikimin e njoftimeve në afat afati të arsyeshëm (më të gjatë se minimumi ligjor), si dhe shkalla e aplikimit të ankandit elektronik (e-ankand).

Nga analiza rezulton se vetëm komunat Berovë, Aerodrom, Manastir, Bërvenicë, Demir Kapi, Koçani, Makedonski Brod, Novaci, Ohër, Rankovcë, Resnjë, Nagoriçani i Vjetër dhe Tetovë përcaktojnë afate më të gjata se afatet e përcaktuara me ligj. Afatet më të gjata për dorëzimin e ofertave (për blerjet e vogla më tepër se 7 ditë, për procedurë të hapur të thjeshtësuar më gjatë se 15 ditë) kanë për qëllim të mundësojnë konkurrencë më të madhe me të që kompanive do t'u japin më tepër kohë për t'i përgatitur ofertat.

Sa i përket aplikimit të ankandit elektronik, vetëm 16 komuna e përdorin atë në procedura, pjesëmarrja e të cilave është më pak se 80%. Gjatë kësaj, 15 komuna kanë aplikuar ankand elektronik për të gjitha procedurat e prokurimeve publike. Bëhet fjalë për komunat Prilep, Kratovë, Sopshtë, Mavrovë dhe Rostushë, Haraçinë, Zelenikovë, Zërnovcë, Karbinci, Likovë, Pllasnicë, Nagoriçani i Vjetër, Qendra Zhupë, Çashkë, Çeshinovë-Obleshevë dhe Çuçer Sandevë. Kjo situatë flet për rritje të rreziqeve nga korrupsioni nëpërmjet dakordësimit të rezultateve të ankandit elektronik, si dhe mundësitë të negociimit ndërmjet kompanive pjesëmarrëse në tenderët për rezultatin përfundimtar të procedurës së tenderit.

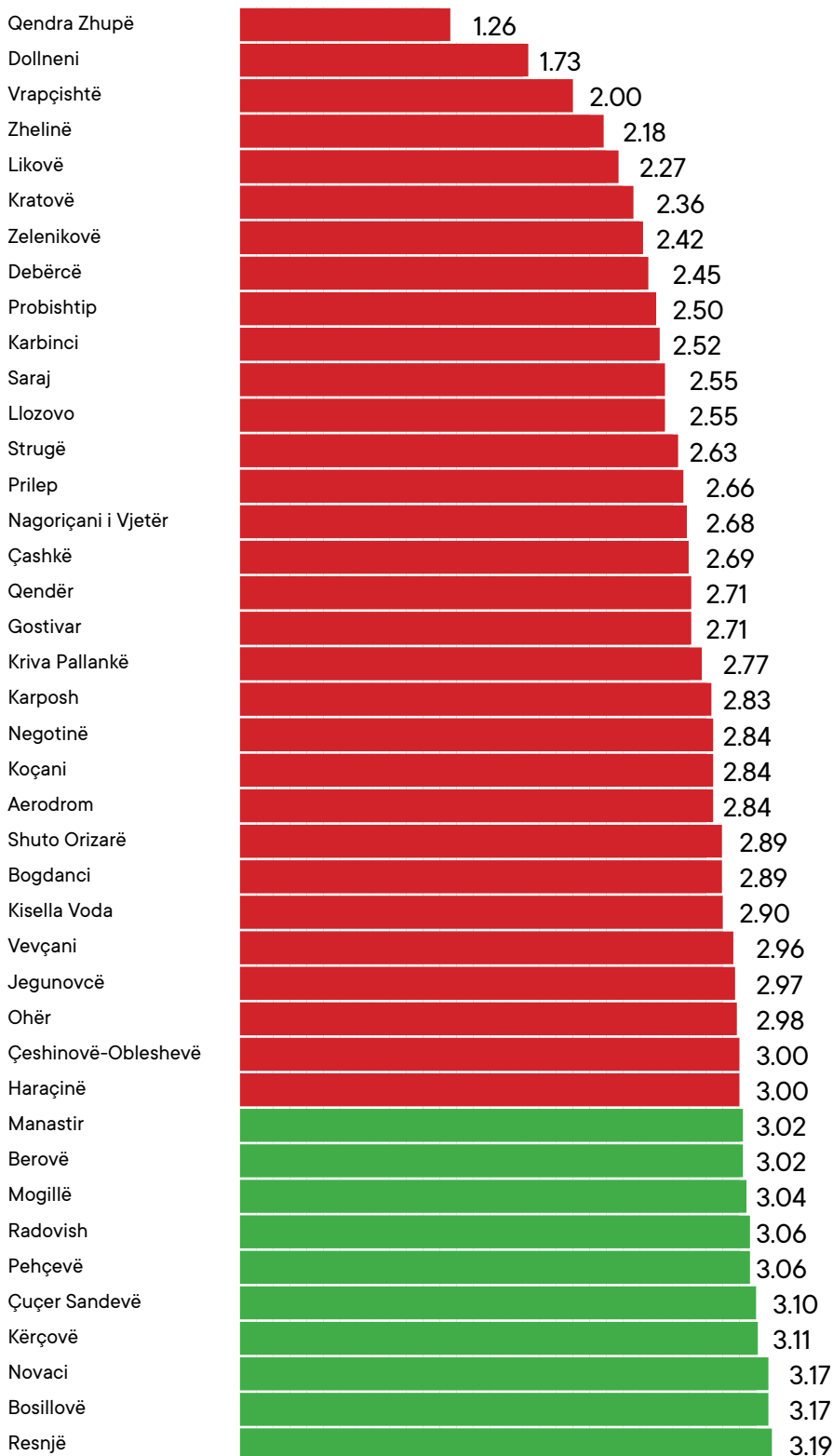
Numri mesatar i ofertave për tender të komunave është 3.22 ofertues për tender dhe është më i lartë nga mesatarja nacionale, e cila është 3.01. Numri më i vogël i ofertave është vërejtur në komunat më të vogla.

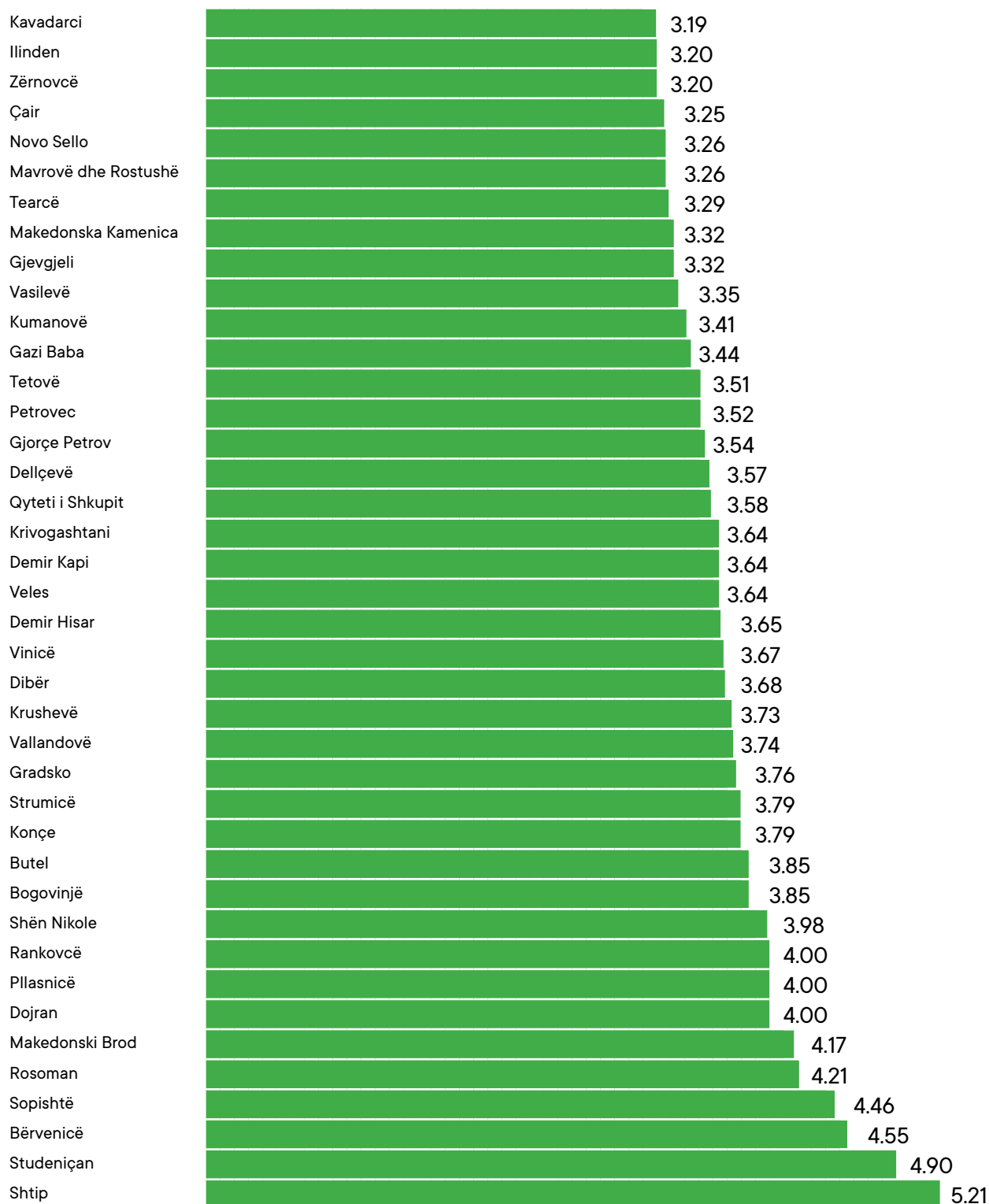
Shumica e komunave, përkatësisht 49 prej tyre dhe Qyteti i Shkupit, janë vlerësuar pozitivisht në bazë të këtij treguesi, sepse kanë numër më të lartë të ofertave mesatare për tender në raport me mesataren nacionale. Nën mesataren, në aspekt të ofertave të fituara janë 31 komunë.

Siç mund të shihet nga prezantimi grafik i radhës, numrin më të vogël të ofertave për një tender e kanë komuna e Dollnenit me 1.26 dhe Qendra Zhupë me 1.73. Ndërkaq, Komuna Shtip me 5.21 dhe Komuna e Studeniçanit me 4.90 kanë numrin më të madh të ofertave.

Numri mesatar i ofertuesve në tenderët

Komuna e Qendrës Zhupë, komuna Vrapçishtë dhe komuna e Dollnenit kanë performansat më të dobëta në aspekt të përqindjes së tenderëve në të cilët është dërguar nga një ofertë. Nga komunat më të mëdha me performansa të dobëta sa u përket këtyre treguesve janë komuna Prilep, komuna Manastir, komuna e Strugës, komuna e Kavadarci, etj.

Në vijim janë të dhënat lidhur me treguesit për numrin e tenderëve, në të cilët komuna ka fituar vetëm nga një ofertë, si dhe pjesëmarrja e vlerës së këtyre tenderëve në vlerën totale të kontratave të lidhura për prokurimet publike. Njëlloj si me ministritë, vlerësim pozitiv jepet nëse institucioni ka pjesëmarrje deri 10% me tenderët me vetëm një ofertë si dhe nëse pjesëmarrja e vlerës së tenderëve në të cilët ka vetëm një ofertë është nën 38%, sa që është mesatarja nacionale në shtet për vitin 2022.

Në lidhje me këta tregues, komunat e vogla kanë performansat më të dobëta, përkatësisht, ato kanë përqindje të lartë të tenderëve në të cilët është dorëzuar vetëm një ofertë edhe po të shikohet sipas numrit të tenderëve të tillë edhe sipas përqindjes së tyre në vlerë.

Komuna e Qendrës Zhupë, nga 15 kontrata të lidhura për prokurime publike, madje në 12 kontrata në procedurë ka marrë pjesë vetëm një kompani, që paraqet pjesëmarrje prej 80%, me pjesëmarrje po aq të lartë edhe nga aspekti i vlerës (79%). Komuna Vrapçishtë, nga ana tjetër, 6 nga 9 kontrata janë lidhur në bazë të procedurave për prokurime publike, në të cilat ka marrë pjesë nga një ofertues.

Nga komunat më të mëdha me performansa të dobëta janë komuna Prilep, komuna Manastir, komuna e Strugës, komuna e Kavadarci, etj., që mund të shihet nga prezantimi tabelor në vijim.

Tenderët me një ofertë në totalin e tenderëve të zhvilluar

Komuna	Përqindja e tenderëve me vetëm një ofertë	Pjesëmarrja në vlerën e tenderëve me vetëm një ofertë
Qendra Zhupë	80%	79%
Vrapçishtë	67%	80%
Dollneni	65%	47%
Çashkë	41%	27%
Zhelino	41%	20%
Prilep	40%	22%
Debërca	37%	25%
Çuçer Sandevë	37%	49%
Bosillovë	37%	25%
Nagoriçani i Vjetër	36%	28%
Kisella Voda	35%	13%
Kriva Pallankë	35%	19%
Bogdanci	35%	16%
Manastir	35%	35%
Negotinë	34%	22%
Aerodrom	33%	30%
Zelenikovë	33%	15%
Strugë	33%	24%
Kavadarci	32%	8%

Komuna	Përqindja e tenderëve me vetëm një ofertë	Pjesëmarrja në vlerën e tenderëve me vetëm një ofertë
Gazi Baba	25%	10%
Zërnovci	25%	13%
Ilinden	24%	4%
Jegunovcë	23%	29%
Kumanovë	23%	20%
Strumicë	23%	13%
Çeshinovë-Obleshevë	23%	20%
Novo Sello	22%	6%
Ohër	22%	13%
Sopishtë	22%	26%
Butel	21%	44%
M. Kamenicë	21%	45%
Vallandovë	20%	7%
Dibër	20%	42%
Veles	20%	14%
Krushevë	19%	13%
Bërvenicë	19%	16%
Mogillë	19%	17%
Qyteti i Shkupit	18%	13%

Probishtip	32%	10%
Kratovë	32%	21%
Kërçovë	32%	13%
Berovë	31%	12%
Likovë	31%	20%
Bogovinje	30%	11%
Studenica	30%	20%
Gjevgjeli	30%	24%
Karposh	29%	28%
Gostivar	29%	32%
Radishani	29%	12%
Tetovë	28%	24%
Çair	28%	36%
Saraj	27%	29%
Dellçevë	27%	12%
Kočani	27%	14%
Petrovec	27%	21%
Novaci	26%	15%
Rosoman	26%	10%
Mavrovë dhe Rostushë	26%	39%
Komuna Qendër	26%	15%
Haraçinë	25%	11%

Demir Kapi	18%	8%
Karbinci	18%	11%
Llozovo	18%	19%
Rankovcë	18%	11%
Demir Hisar	18%	6%
Makedonski Brod	17%	8%
Tearcë	17%	5%
Konçe	17%	4%
Vevçani	16%	11%
Shën Nikole	16%	7%
Gjorçe Petrov	15%	8%
Gradsko	14%	21%
Shtip	12%	4%
Resnjë	12%	11%
Dojran	12%	8%
Pehçevë	12%	3%
Vinicë	11%	7%
Shuto Orizarë	11%	3%
Vasilevë	10%	3%
Krivogashtani	9%	28%
Pillasnicë	9%	1%

Përqendrimi i një kompanie në prokurimet publike me pjesëmarrje më të lartë se 30%, përveç në komunat më të vogla (Haraçinë, Shuto Orizarë dhe Vrapçishtë), është vërejtur edhe në komunat më të mëdha si komunat Shtip, Kavadarci, Strumicë, Kërçovë dhe Kisella Voda.

Në rangimin e institucioneve monitorohet niveli i dominimit nga vetëm një kompani në totalin e kontratave për prokurime publike. Gjatë kësaj, në vlerësimin me pikë nuk përdoren shumat absolute, por pjesëmarrja që një kompani e ka në vlerën totale të kontratave të lidhura.

Përqendrimi i një kompanie me pjesëmarrje mbi 30% është negativ. Siç mund të shihet nga tabela në vijim, pjesëmarrja më e madhe e vetëm një kompanie në vlerën e përgjithshme të kontratave për prokurime publike është në komunat më të vogla, Haraçinë, Shuto Orizarë dhe Vrapçishtë. Nëse fokusohemi në komunat më të mëdha me përqendrim të lartë, si në aspekt të vlerës ashtu edhe të përqindjes, veçohen komuna Shtip, komuna e Kavadarci, komuna Strumicë, komuna e Kërçovës dhe komuna Kisella Voda.

Përqendrimi i një firme në kontratat për prokurime publike

Bashkia	Vlera e kontratave të lidhura me një kompani (në euro)	Ndani në vlerën totale të blerjeve
Haraçinë	189,951	71%
Shuto Orizarë	97,561	65%
Vrapçishtë	191,870	58%
Novo Sello	219,662	56%
Rosoman	341,564	55%
Vasilevë	249,631	54%
Shtip	2,546,889	53%
Demir Hisar	97,561	51%
Bogovinjë	415,634	51%
Kavadarci	2,215,233	50%
Dojran	246,709	48%
Zelenikovë	61,463	48%
Zërnovci	101,633	45%
Saraj	335,772	44%
Zhelinë	181,179	41%
Krivogashtani	114,019	40%
Shën Nikole	375,190	40%
Krushevë	132,241	40%
Makedonski Brod	244,588	39%
M. Kamenica	356,905	39%
Pllasnicë	99,985	39%
Strumicë	1,986,179	37%
Ilinden	405,691	36%
Kërçovë	1,102,076	35%
Rankovcë	43,902	34%
Kisella Voda	2,349,778	34%
Debërca	95,935	33%
Likovë	177,903	33%
Studenica	244,246	33%
Probishtip	290,165	33%
Bosillovë	120,554	31%
Petrovec	909,833	31%
Tearcë	115,122	31%
Nagoriçani i Vjetër	39,161	30%
Negotinë	431,598	30%
Kumanovë	1,230,328	30%
Mavrovë dhe R.	151,653	30%
Kratovë	97,561	30%
Resnjë	142,601	29%
Sopishtë	161,751	29%
Çeshinovë-Oblesh.	76,748	29%

Bashkia	Vlera e kontratave të lidhura me një kompani (në euro)	Ndani në vlerën totale të blerjeve
Novaci	206,483	28%
Jegunovcë	151,577	28%
Vevçani	13,706	27%
Çuçer Sandevë	135,053	27%
Vinicë	140,990	27%
Pehçevë	57,561	26%
Vallandovë	172,683	25%
Dellçevë	197,626	25%
Llozovo	12,990	25%
Strugë	448,780	25%
Konçe	97,374	24%
Butel	240,684	24%
Gjorçe Petrov	450,402	23%
Prilep	416,581	23%
Qyteti i Shkupit	3,252,033	22%
Gjevgjeli	436,716	22%
Çair	389,496	22%
Çashkë	124,334	21%
Qendër	869,692	21%
Bogdanci	87,567	21%
Radishani	255,024	20%
Berovë	99,120	20%
Aerodrom	588,619	19%
Tetovë	423,309	19%
Mogillë	61,906	19%
Gazi Baba	622,071	18%
Dollneni	230,244	17%
Koçani	201,226	17%
Kriva Pallankë	191,870	17%
Karbinci	219,641	16%
Manastir	1,127,762	16%
Gradsko	41,123	16%
Velesi	301,463	15%
Qendra Zhupë	17,073	15%
Gostivari	597,561	15%
Dibër	66,643	14%
Demir Kapi	25,390	13%
Ohër	301,738	13%
Karposh	157,651	11%
Bërvenicë	81,301	11%

Komuna e Manastirit është mban rekordin me 50% procedura të anuluar. Gjithsej 22 komuna kanë nota negative sa i përket këtij treguesi.

Treguesi tjetër që është përdorur ka të bëjë me anulimet e procedurave. Si standard mbi bazën e të cilit janë dhënë vlerësimet është marrë përqindja mesatare e tenderëve të anuluar në nivel të shtetit, e cila në vitin 2022 ka qenë 31%. Siç mund të shihet nga tabela e më poshtë, vetëm 17 komuna e kanë fituar maksimumin prej 2 pikësh, 42 komuna kanë fituar nga 1 pikë për shkak se pjesa e tenderëve të anuluar është në suazat prej 16% - 31%. Përqindje të lartë të tenderëve të anuluar kanë 22 komuna. Në krye është Komuna e Manastirit, e cila në vitin 2022 ka anuluar 112 procedura, nga të cilat 88 janë anuluar tërësisht dhe 24 pjesërisht. Komuna e Kriva Pallankës ka përqindje të lartë të procedurave të anuluar edhe atë prej 50%, e cila gjatë kësaj, ka anuluar 57 tenderë, nga të cilët 56 tërësisht dhe një tender vetëm pjesërisht.

Përqindja e procedurave të anuluar të prokurimeve publike në vitin 2022

Institucioni	Perqindja e procedurave te anuluar te prokurimeve publike	Institucioni	Perqindja e procedurave te anuluar te prokurimeve publike
Manastir	50%	Qendra Zhupë	23%
Kriva Pallankë	50%	Çeshinovë-Obleshevë	23%
Pehçevë	48%	Shën Nikole	22%
Tearcë	48%	Ilinden	21%
Kratovë	40%	Gazi Baba	21%
Qyteti i Shkupit	39%	Rosoman	21%
Vrapçishtë	39%	Butel	20%
Çair	38%	Haraçinë	20%
Kumanovë	38%	Strugë	20%
Krivogashtani	38%	Debërca	19%
Gjevgjeli	38%	Kočani	18%
Gostivari	37%	Dibër	18%
Bosillovë	37%	Strumicë	18%
Ohër	36%	Kavadarci	18%
Demir Kapia	35%	Probishtip	17%
Dollneni	34%	Tetovë	17%
Radishani	33%	Gjorçe Petrov	17%
Mavrovë dhe Rostushë	33%	Llozovo	17%
Çashkë	32%	Novo Sello	17%
Çuçer Sandevë	32%	Saraj	17%
Aerodrom	32%	Karposh	16%
Kërçovë	32%	Negotinë	16%
Berovë	31%	Maqedonska Kamenica	16%
Resnjë	30%	Jegunovcë	15%
Nagoriçani i Vjetër	29%	Demir Hisar	15%
Shtip	29%	Bërvenicë	14%
Karbinci	29%	Sopishtë	14%
Krushevë	28%	Makedonski Brod	14%
Prilep	27%	Zërnovci	13%
Bogdanci	27%	Bogovinjë	13%
Veles	26%	Dojrani	12%
Rankovce	26%	Vinicë	11%

Qendra	26%
Likovë	26%
Zelenikovë	25%
Konçe	25%
Mogillë	24%
Vasilevo	24%
Vallandovë	23%
Novaci	23%
Kisella Voda	23%

Zhelinë	11%
Gradsko	10%
Pllasnicë	9%
Vevçani	8%
Studenica	8%
Dellçevë	8%
Petrovec	4%
Shuto Orizarë	0%

Përdorimi i procedurës jotransparente të negociimit pa shpallje paraprake të njoftimit në komunat është përjashtim.

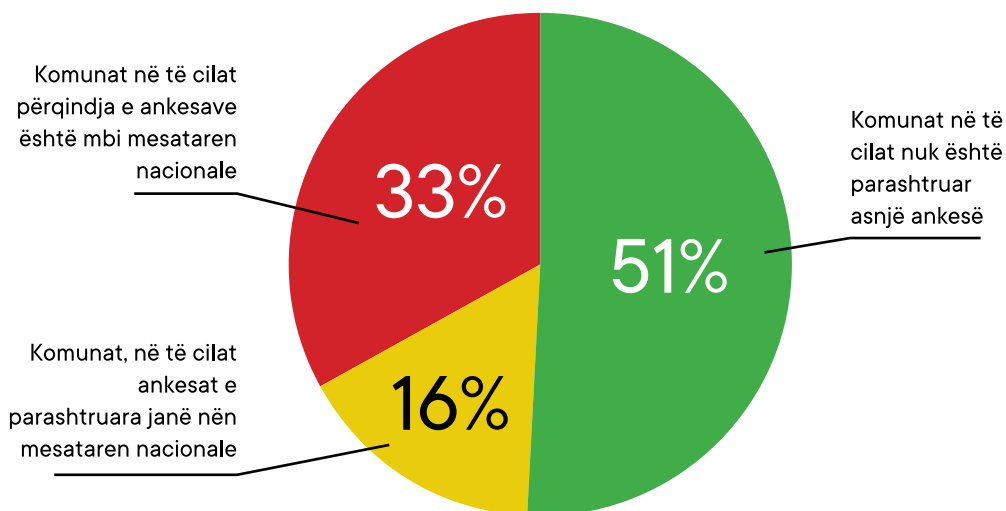
Matja e performansave për parandalim të korrupsionit në prokurimet publike e përfshin edhe treguesin për përdorimin e procedurës jotransparente të negociatave pa shpallje paraprake të njoftimit, me atë që jepet vlerësim negativ në rast se institucioni ka një përqindje në këtë lloj kontratash më të lartë se 10%. Analiza e të dhënave mundësoi që madje 80 NJQV të vlerësohen pozitivisht dhe vetëm njëra, Haraçina, u vlerësua negativisht, për shkak se kanë një kontratë të lidhur me këtë procedurë jotransparente e cila arrin vlerën rreth 75 mijë euro, ndërsa e cila paraqet përqindje të lartë prej 28% të vlerës totale të kontratave për prokurime publike të kësaj komune.

Në një të tretën e komunave, ankesat për tenderë janë më të larta se mesatarja nacionale. Sa u përket këtyre parametrevë, Qyteti i Shkupit ka performansat më të dobëta.

Në segmentin e mbrojtjes juridike janë marrë dy tregues të rëndësishëm, përkatësisht numri i ankesave të paraqitura nga Komisioni Shtetëror për Ankesa për Prokurime Publike nga kompanitë pjesëmarrëse në tenderët dhe sa prej ankesave të paraqitura janë pranuar. Në procesin e matjes, janë përdorur të dhëna relative, përkatësisht përqindja e ankesave në raport me numrin total të tenderëve dhe përqindja e ankesave të pranuar nga numri i përgjithshëm i ankesave. Vlerësim pozitiv jepet në rast se përqindja e ankesave në raport me numrin e përgjithshëm të tenderëve është nën mesataren nacionale prej 3.27%, ndërkohë që në raport me ankesat e miratuara, nëse përqindja e tyre është nën mesataren nacionale prej 40.30%.

Nga analiza rezulton se madje në 41 komunë nuk është parashtruar asnjë ankesë gjatë vitit 2022. Pastaj, në 13 komuna (16% të komunave) janë parashtruar ankesa, por përqindja e tyre në totalin e procedurave të zbatuara është nën mesataren nacionale. Në grupin e tretë janë komunat ku përqindja e ankesave është e konsiderueshme (33%).

Ankesat e parashtruara në KSHAPP

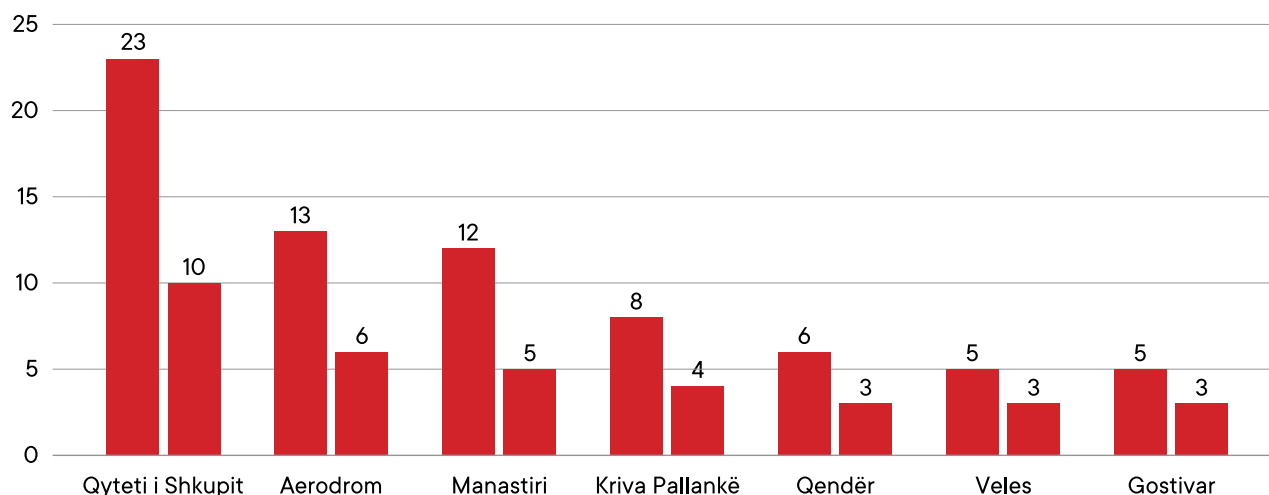

Numri më i madh i ankesave, përqindja e të cilave e ka tejkaluar mesataren e vendit, është vërejtur në Qytetin e Shkupit, ku gjatë vitit 2022, gjatë zbatimit të 122 procedurave për prokurime publike, janë parashtruar 23 ankesa (18.85%). Nga ankesat e parashtruara janë pranuar 10 përkatësisht 43% prej tyre.

Në grupin e komunave në të cilat ka përqindje të lartë të ankesave të parashtruara, por edhe të ankesave që janë miratuar, veçohet Komuna e Aerodromit (13 ankesa të parashtruara, nga të cilat KSHAPP ka pranuar 6), pastaj Komuna e Manastirit (12 ankesa të parashtruara, nga të cilat KSHAPP ka pranuar 5), Komuna e Kriva Pallankës (8 ankesa të parashtruara, nga të cilat KSHAPP ka pranuar 4), Komuna Qendër (6 ankesa të parashtruara, nga të cilat KSHAPP ka pranuar 3), Komuna e Velesit (5 ankesa të parashtruara, nga të cilat KSHAPP ka pranuar 3) dhe Komuna e Gostivarit (5 ankesa të parashtruara, nga të cilat KSHAPP ka pranuar 3).

Numri i ankesave të parashtruara dhe numri i ankesave të pranuar nga DKZJN

Një pjesë dërmuese e komunave (51) i kanë ndryshuar kontratat e lidhura për prokurime publike. Gjithashtu, në 15 komuna, përqindja e vlerës së kontratave të ndryshuara për prokurime publike është më e lartë se mesatarja dhe ato komuna janë vlerësuar negativisht.

Në fazën e realizimit të kontratave të lidhura për prokurime publike, sikur dhe të ministritë, janë përfshirë tre tregues të rëndësishëm edhe atë:

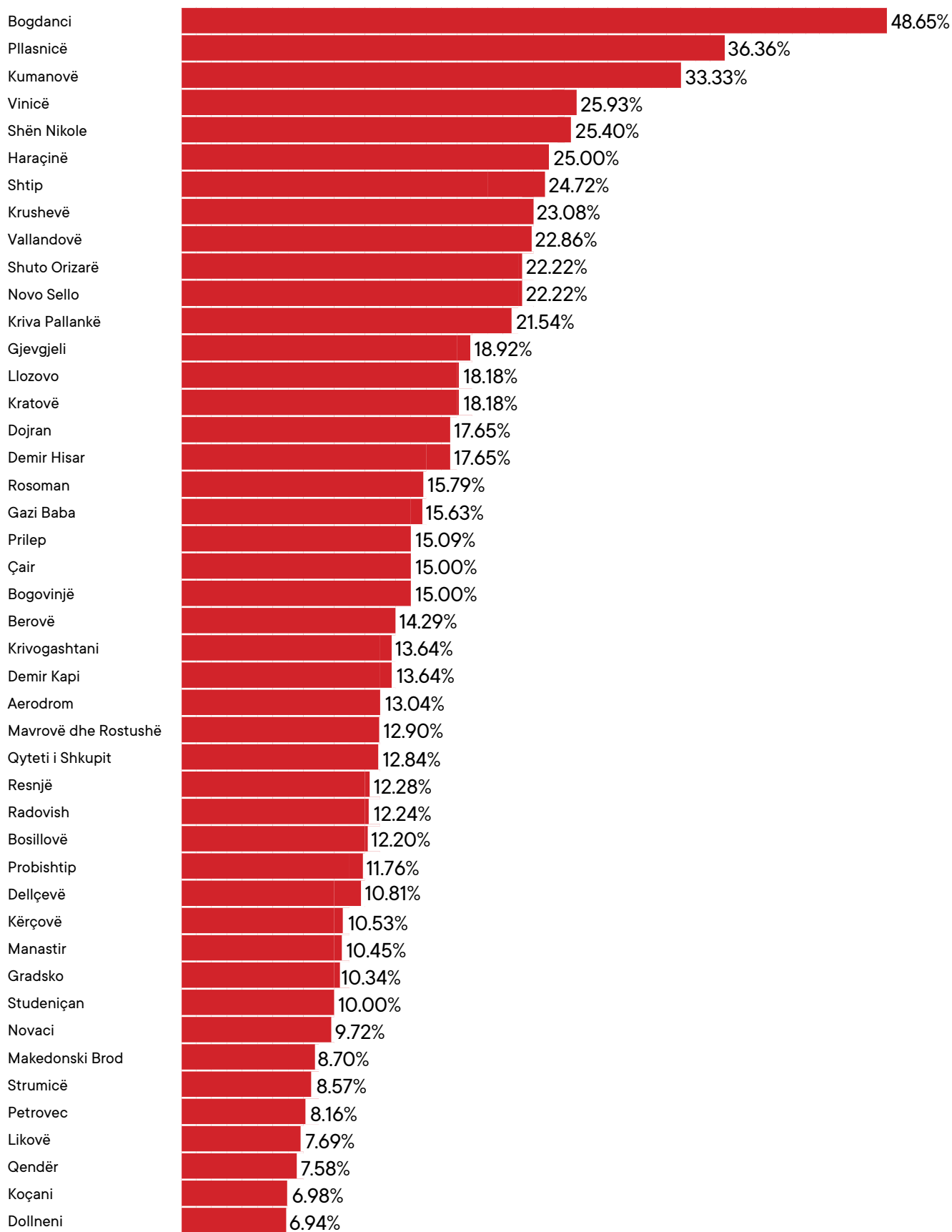
- numri i ndryshimeve në kontratat e lidhura, përkatësisht aneks-kontratat në të gjitha bazat – vlera, afati ose kushtet tjera dhe pjesëmarrja e tyre në totalin e kontratave të lidhura;
- vlera totale e rritjeve të kontratave bazë nëpërmjet aneks kontratave dhe përqindja e vlerës së zmadhuar në vlerën totale; si dhe
- nëse institucioni ka sistem të vendosur për monitorimin e realizimit të kontratave të lidhura.

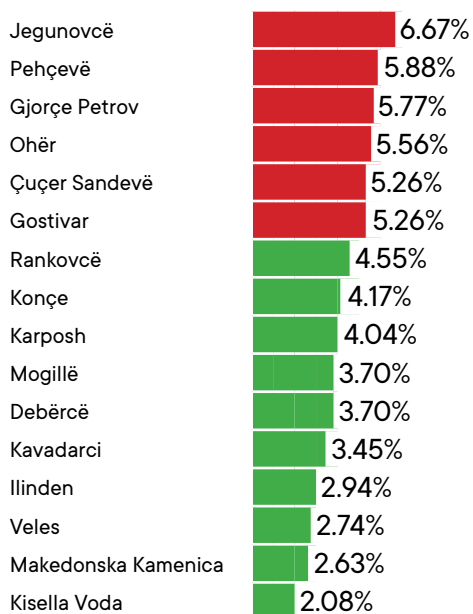
Në lidhje me treguesin për numrin total të ndryshimeve të marrëveshjeve të lidhura (aneks-marrëveshjet) dhe pjesëmarrja e tyre në vlerën totale të kontratave të lidhura, është përdorur mesatarja nacionale prej 5.15%, me atë që, institucionet që kanë pasur një numër më të vogël ndryshimesh janë vlerësuar pozitivisht dhe anasjelltas. Sa i përket këtij treguesi, matjet tregojnë që shtatë institucione i kanë ndryshuar kontratat ekzistuese të lidhura më shpesh se mesatarja nacionale.

Një pjesë e madhe e komunave (51) i kanë ndryshuar kontratat e lidhura për prokurimet publike, nga 2% deri 49%. Siç mund të shihet nga prezantimi grafik në vijim, numrin më të madh të ndryshimeve të kontratave për prokurime publike të lidhura në vitin 2022 e ka bërë Komuna e Bogdancit, me 49%, pastaj është komuna Pllasnicë (36%) dhe Kumanova (33%). 21 komunë nuk kanë bërë asnjë ndryshim në kontratat e lidhura ekzistuese.

Ndryshime të kontratave të lidhura (aneks-kontrata)

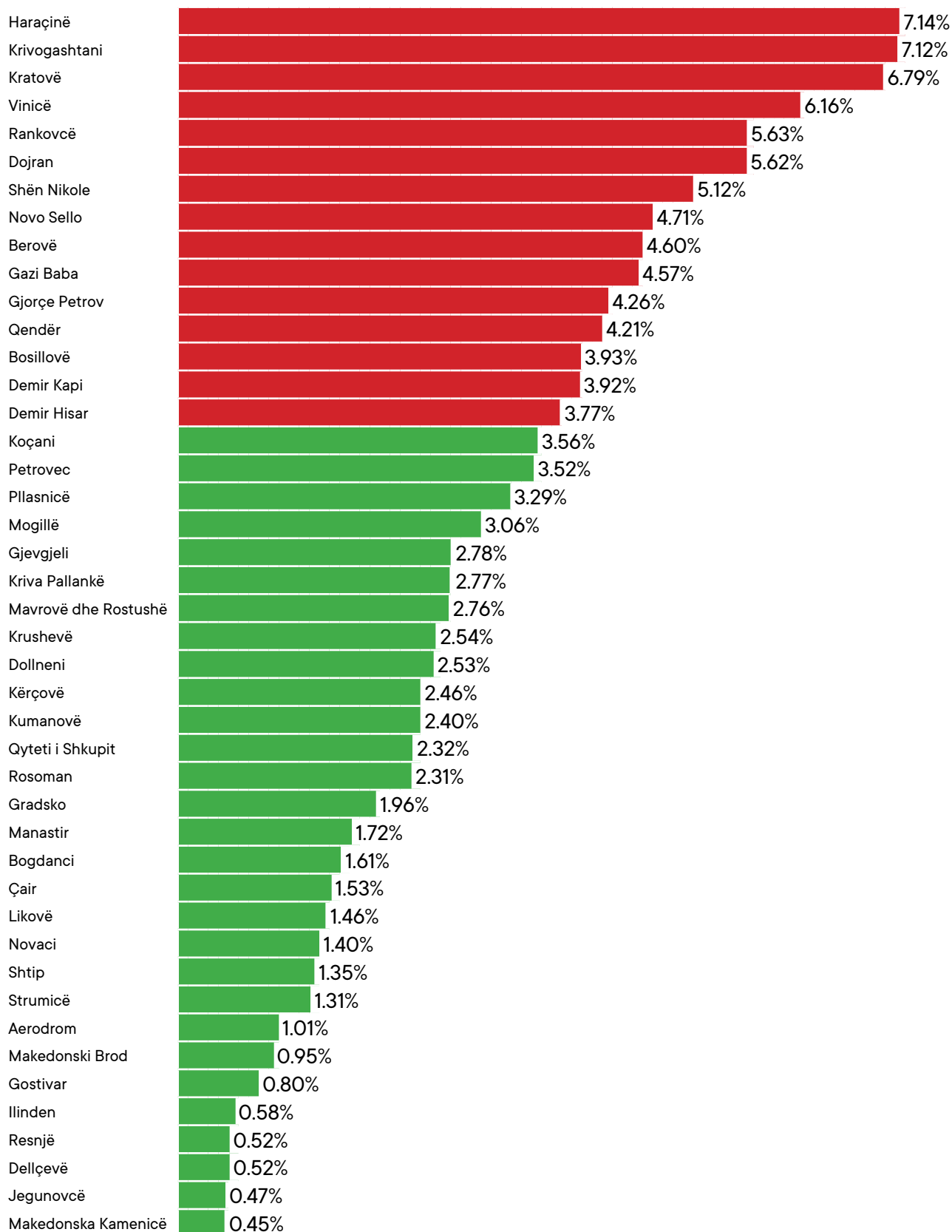

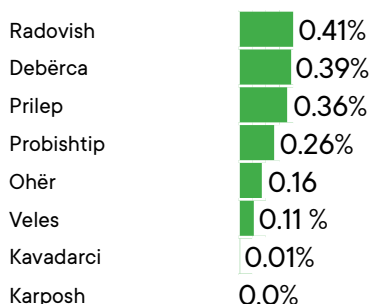
Sa u përket aneks - kontratave, me të cilat zmadhohet vlera e kontratës bazë, vlerësim negativ jepet në rastin kur nëpërmjet aneks kontratave institucioni, në vlerën e kontratave bazë ka bërë ndryshime më të mëdha se 3.60% i vlerës totale të prokurimeve publike, që paraqet mesataren në nivel shtetëror.

Siç mund të shihet nga prezantimi grafik në vijim, 15 komuna kanë një përqindje më të lartë se mesatarja e vlerës së kontratave të ndryshuara për prokurimet publike dhe ato komuna janë vlerësuar negativisht, ndërsa 37 komuna kanë aneks-kontrata me të cilat është ndryshuar vlera e kontratave, por përqindja e tyre është nën mesataren nacionale prej 3.60% dhe nuk janë vlerësuar negativisht. Kuptohet që pozitivisht janë vlerësuar edhe 29 komunat, të cilat gjatë vitit 2022 nuk kanë pasur aneks-kontrata me të cilat e kanë ndryshuar vlerën e kontratave ekzistuese për prokurime publike.

Përqindja e vlerës së kontratave të ndryshuara për rritjen e vlerës së kontratës bazë

Në treguesit për vlerësimin e performansave për parandalim të korrupsionit, sikur edhe te ministrinë, është bërë vlerësim edhe nëse komunat kanë sistem të vendosur për monitorimin e realizimit të kontratave të lidhura. Nga përgjigjet e fituara prej institucioneve është vlerësuar që shumica e komunave, përkatësisht 37 prej tyre, nuk kanë një sistem të tillë, ndërsa 34 e kanë.

Sa i përket transparencës, disa nga komunat nuk i respektojnë afatet 10 prej ditëve për dërgimin e njoftimeve për kontratat e lidhura për prokurimet publike në sistemin elektronik për prokurime publike. Komunat tregojnë rezultate relativisht të mira në lidhje me informacionet që i publikojnë në faqet e tyre të internetit.

Transparenca në lidhje me informacionet për prokurimet publike është matur përmes gjashtë treguesve, një pjesë e të cilëve ishte lidhur me respektimin e afateve ligjore për publikimin e informacioneve në Sistemin Elektronik për Prokurime Publike, ndërsa pjesa tjetër ishte lidhur me publikimin e informacioneve dhe dokumenteve përkatëse në faqet e internetit të institucioneve konkrete. Është me rëndësi të theksohet që analiza mbi të dhënat e publikuara është bërë në periudhën tetor dhe nëntor të vitit 2023 dhe se ka mundësi që disa nga komunat t'i kenë publikuar dokumentet që mungojnë, por, megjithatë kjo nuk është bërë me kohë.

Në lidhje me publikimin e informacioneve në SEPP-në, si tregues janë përdorur respektimi konsequent i detyrimit për publikimin e njoftimeve për kontrata të lidhura, evidencat tremujore dhe njoftimet për kontratat e realizuara.

Sa i përket publikimit të njoftimeve për kontrata të lidhura, në afat prej 10 ditëve nga dita e lidhjes së kontratës, në mënyrë pozitive janë vlerësuar ato institucione që e kanë respektuar këtë afat në më tepër se 90% të kontratave të lidhura. Është vërejtur se vetëm pesë komuna e kanë respektuar në mënyrë konsekuente këtë detyrim, përkatësisht komunat Aerodrom, Gazi Baba, Kavadarci, Koçani dhe Novaci.

Sa u përket të dhënave tremujore, publikimi me kohë i secilit prej të katër 4 raporteve është vërejtur në 32 komuna.

Lidhur me njoftimet e kontratave të realizuara, për të cilat përllogaritjet janë bërë pas vitit 2023, rezulton që 77 komuna e kanë respektuar detyrimin dhe në ESJN kanë dërguar njoftim për më tepër se 80% të kontratave, ndërsa përkundër kësaj, 7 komuna nuk kanë dorëzuar në atë vëllim.

Pjesa më e madhe e komunave, përkatësisht 57 prej tyre, në ueb-faqet e tyre i publikojnë të gjitha informacionet relevante për prokurimet publike, përkatësisht planet vjetore për prokurime publike si dhe ndryshimet dhe plotësimet e tyre, pastaj shpalljet për prokurimet publike dhe njoftimet për kontratat e lidhura, tekstet e kontratave dhe tekstet e aneks-kontratave. Pastaj, 15 komuna publikojnë një pjesë të informacioneve, ndërsa 9 komuna i shpërfillin tërësisht detyrimet e tyre lidhur me transparencën. Një prezantim i detajuar i këtyre informacioneve është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Publikimi i informacioneve në faqet e internetit të institucioneve

Komuna	A e publikon planin vjetor për prokurime publike dhe ndryshimet e tij në faqen e internetit?	A i publikon institucioni njoftimet për prokurime publike në faqen e tij të internetit?	A publikon në faqen e internetit njoftimet për kontratë të lidhur, tekstet e kontratave dhe tekstet e aneks-kontratave?
Aerodrom	jo	jo	jo
Haraçinë	po	jo	po
Berovë	po	po	po
Manastir	po	po	po
Bogdanci	po	po	jo
Bogovinjë	jo	jo	jo
Bosillovë	po	po	po
Bërvenicë	po	jo	po
Butel	po	po	pjesërisht
Vallandovë	po	po	po
Vasilevë	po	po	po
Vevçani	jo	jo	pjesërisht
Velesi	po	po	po
Vinicë	po	po	po
Vrapçishtë	po	jo	jo
Gazi Baba	po	po	po
Gjevgjeli	po	po	po
Gostivar	po	po	po
Qyteti i Shkupit	jo	jo	jo
Gradsko	po	po	po
Dibër	po	po	po
Debërca	po	po	po
Dellçevë	po	po	po
Demir Kapi	po	po	po
Demir Hisar	po	po	po
Dojrani	po	jo	jo
Dollneni	jo	jo	jo
Gjorçe Petrov	po	po	po
Zhelinë	po	po	po
Zelenikovë	jo	jo	jo
Zërnovci	po	po	po
Ilinden	po	po	po
Jegunovcë	jo	po	po
Kavadarci	po	po	po

Komuna	A e publikon planin vjetor për prokurime publike dhe ndryshimet e tij në faqen e internetit?	A i publikon institucioni njoftimet për prokurime publike në faqen e tij të internetit?	A publikon në faqen e internetit njoftimet për kontratë të lidhur, tekstet e kontratave dhe tekstet e aneks-kontratave?
Karbinci	po	po	po
Karposh	po	po	po
Kisella Voda	po	po	po
Kërçovë	po	po	po
Konçe	po	po	po
Koçani	po	po	po
Kratovë	jo	jo	jo
Kriva Pallankë	po	po	po
Krivogashtani	po	po	po
Krushevë	po	po	po
Kumanovë	po	po	po
Likovë	po	po	po
Llozovo	po	po	po
Mavrovë dhe Rostushë	po	po	po
M. Kamenicë	po	po	po
Makedonski Brod	po	po	po
Mogillë	po	po	po
Negotinë	po	po	po
Novaci	po	po	po
Novo Sello	po	po	po
Ohër	po	po	po
Petrovec	po	po	po
Pehçevë	po	po	po
Pllasnicë	po	jo	jo
Prilep	po	po	po
Probishtip	po	po	po
Radishani	po	po	po
Rankovce	po	po	po
Resnjë	po	jo	jo
Rosoman	po	po	po
Saraj	po	po	po
Shën Nikole	po	po	po
Sopishtë	jo	jo	jo
Nagoriçani i Vjetër	po	jo	jo
Strugë	po	jo	jo

Komuna	A e publikon planin vjetor për prokurime publike dhe ndryshimet e tij në faqen e internetit?	A i publikon institucioni njoftimet për prokurime publike në faqen e tij të internetit?	A publikon në faqen e internetit njoftimet për kontratë të lidhur, tekstet e kontratave dhe tekstet e aneks-kontratave?
Strumicë	po	po	po
Studenëçan	jo	jo	jo
Tearcë	po	po	po
Tetovë	po	po	po
Qendra	po	po	po
Qendra Zhupa	po	po	po
Çair	jo	po	po
Çashkë	po	po	po
Çeshinovë-Obleshevë	jo	po	po
Çuçer Sandevë	po	jo	jo
Shtip	po	po	po
Shuto Orizarë	jo	jo	jo

LISTA E TREGUESVE PËR VLERËSIMIN E PERFORMANCËS ANTI-KORRUPSION TË INSTITUCIONEVE NË PROKURIM PUBLIK

1. Numri i procedurave për prokurime publike të cilat i zbaton një person në nivel vjetor.
2. Përqindja e punonjësve për prokurime publike me certifikatë të vlefshme për provimin e dhënë për prokurime publike.
3. A ndërrohen anëtarët e komisioneve për prokurime publike për secilin prokurim apo ngelin të njëjtit?
4. A përpilohet arsyetim për nevojën për prokurimet publike?
5. A ka institucioni rregulla të brendshme në bazë të të cilave e përllogarit vlerën e parashikuar të prokurimeve?
6. A ka institucioni rregulla të brendshme për përpilimin e ndonjë specifikacioni teknik?
7. A zhvillon institucioni dialog teknik?
8. A e publikon institucioni planin vjetor për prokurime publike dhe ndryshimet e tij në faqen e tij të internetit?
9. Përqindja e realizimit të planit për prokurime publike.
10. Përqindja e ndryshimeve në planet vjetore për prokurime publike.
11. A ka në institucionet sistem për monitorimin e realizimit të planeve dhe çfarë është ai sistem?
12. A i publikon institucioni shpalljet për prokurime publike në faqen e tij të internetit?
13. Përqindja e afateve të arsyeshme të përcaktuara për dërgimin e ofertave.
14. Përqindje e procedurave në të cilat është paraparë aplikim i ankandit elektronik.
15. Përdorimi i elementeve diskriminuese në dokumentet e tenderit.
16. Përqindja e prokurimeve të pjesëtueshme.
17. A i dërgon institucioni dokumentet e kërkuara për tenderë të veçantë si përgjigje ndaj kërkesës për qasje tek informacionet me karakter publik në afatin ligjor?
18. Numri mesatar i ofertave në tenderët e institucionit konkret.
19. Përqindja e tenderëve me vetëm një ofertë.
20. Vlera e kontratave në tenderët me vetëm një ofertë.
21. Përqindja më e lartë e pjesëmarrjes në vlerë të kontratave për prokurime publike të lidhura me një kompani.
22. Përqindja e procedurave për prokurime publike të anuluar të institucionit.

23. Përqindja e vlerës së kontratave të lidhura në vlerën totale të kontratave, përmes procedurës së negociimit pa publikim të shpalljes.
24. Përqindja e vlerës së aneks-kontratave të lidhura në raport me vlerën e përgjithshme të kontratave.
25. Përbushja e detyrimit për publikim të njoftimit për kontratë të lidhur në SEPP.
26. A e respekton institucioni detyrimin për të publikuar raportet tremujore në SEPP në suazat e afateve ligjore?
27. A publikon institucioni njoftime për kontratat e realizuara të SEPP?
28. A i publikon institucioni njoftimet për kontratat e lidhura, tekstet e kontratave dhe tekstet e anekse-kontratave eventuale në faqen e tij të internetit?
29. Përqindja e numrit të kontratave të ndryshuara në numrin e përgjithshëm të kontratave.
30. A ka ndonjë sistem të instaluar në institucionet, për monitorimin e realizimit të kontratave të lidhura për prokurime publike dhe çfarë është ai sistem?
31. Përqindja e ankesave në raport me numrin e përgjithshëm të shpalljeve.
32. Përqindja e ankesave të pranuara në numrin e përgjithshëm të ankesave.

